

COLLEGE VOOR DE STRIJD TEGEN DE FISCALE EN SOCIALE FRAUDE

ACTIEPLAN 2008 – 2009

Carl Devlies
Staatssecretaris voor de
Coördinatie van de fraudebestrijding

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	7
DEEL I : INFORMATIE-UITWISSELING.....	9
DEEL II : INTEGRALE EN GECOORDINEERDE AANPAK.....	15
1. PREVENTIE EN DETECTIE.....	15
1.1. Professionele communicatie over de strijd tegen de sociale fraude.....	15
1.2. Verhoogde aandacht van de opsporingsdiensten van de douane, de federale politie en de FOD Economie voor namaak.....	16
1.3. Feedback aan de CFI vanuit Financiën en Justitie	19
1.4. Witwasanalyses die toelaten specifieke trends te identificeren inzake fiscale en sociale fraude.....	20
1.5. Misbruik van vennootschapsstructuren voor frauduleuze doeleinden waaronder de slapende vennootschappen	21
1.6. Toegang tot een (internationale) economische databank	24
1.7. “Portage salarial”	25
1.8. Dossiers met ernstige aanwijzingen voor het witwassen van gelden afkomstig uit overtredingen die een weerslag kunnen hebben inzake sociale fraude.....	26
1.9. Koppelen van de gegevens van de beschikbare databanken om cumul met werkloosheidsuitkeringen proactief te detecteren	27
1.10. Actie invoer met onmiddellijke doorvoer van goederen zonder betaling van BTW	28
1.11. De meerwaarden gerealiseerd op gebouwde onroerende goederen als “Toevallige oprichter” voor de BTW	29
1.12. Verruiming van de gegevensuitwisseling tussen financiën en de RSVZ	30
2. EFFICIENTE CONTROLE EN FRAUDEBESTRIJDING.....	31
2.1. Gestructureerde gegevensuitwisseling tussen de sociale inspectie-diensten en de RSZ met betrekking tot de vaststellingen werfcontroles buiten het SIOD verband.....	31
2.2. Sociale uitkeringsfraude	32
2.3. De curatoren.....	33
2.4. Splitsing van eigendomsrechten	34

2.5.	Gerichte actie op goederenstromen van limonades en mineraal water	35
2.6.	Strijd tegen de georganiseerde (sociale) fraude (onrechtmatige onderwerping)	36
2.7.	BTW-tegoeden in « Delaware »- en « Limited »-constructies	37
2.8.	Checkdoc (voorheen Belgian Verification System)	38
2.9.	Uitbreiding van de samenwerking eCops/Economie naar Financiën en eventuele andere partners	40
2.10.	Bestrijding van de grote en georganiseerde fiscale fraude (Protocol en ter beschikking stelling van fiscale ambtenaren)	41
2.11.	Nummerplatenfraude – Verkeersboetes	42
2.12.	Nummerplatenfraude – Belastingen	43
2.13.	Koppelen van de gegevens van de databanken LIMOSA en de databank werkmeldingen	44
2.14.	Voortzetting van de gerichte gecoördineerde acties	45
2.15.	De fictieve domicilies en postbusadressen	46
2.16.	Strijd tegen niet-aangegeven arbeid	47
2.17.	Ondernemingen in de sector industriële reiniging	48
2.18.	Strijd tegen fraude door dienstenchequebedrijven	49
2.19.	Handelaars in oude metalen	50
2.20.	De organisatie van culturele manifestaties, sportmanifestaties en vermakelijkheden	51
2.21.	Sector wegtransport	52
2.22.	Controle op de uitbetaling van accijnzen op beroepsdiesel	53
3.	VERVOLGINGSBELEID EN AFDOENDE SANCTIONERING	55
3.1.	Ter beschikking stelling van fiscale ambtenaren	55
3.2.	Oprichten kader van de substituten gespecialiseerd in handelszaken	56
3.3.	De mogelijkheid creëren tot aanstelling van onderzoeksrechters gespecialiseerd in fiscale en sociale fraude	57
3.4.	Ter beschikking stelling van liaison-ambtenaren aan het COIV	58
3.5.	Versterken van het ontradend karakter van de fiscale penale boeten	59
3.6.	Invoering van het elektronisch PV	60
3.7.	Samenwerking Justitie en Financiën inzake de uitvoering van vonnissen en arresten	61

3.8.	Optimalisering van de invordering door de registratie en domeinen van ten onrechte genoten werkloosheidsuitkeringen wegens vaststelling cumul.....	63
3.9.	Goedkeuring van het ontwerp wetboek sociaal strafrecht	64
3.10.	Strafrechtelijke definitie van ernstige en georganiseerde fiscale fraude en verhoging van de strafmaat.....	65
3.11.	Onderzoek naar de mogelijkheid voor het openbaar ministerie om te transigeren in het geval van fiscale, strafrechtelijke inbreuken, ook na het instellen van de strafvordering.....	66
3.12.	Betaling van sociale schulden met terug te geven in beslag genomen gelden in strafzaken.....	67
3.13.	Samenwerking tussen de ontvanger der belastingen en de ontvanger der registratie en domeinen	68
4.	INTERNATIONALE AANPAK.....	69
4.1.	Meer internationale samenwerking.....	69
4.2.	Strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude.....	70
4.3.	Misbruiken van de Frans-Belgische grensarbeidersregeling	71

INLEIDING

Fraude is niet alleen een ernstig verstoring gegeven voor de normale werking van de arbeidsmarkt en van de economie (met bonafide werkgevers en bonafide werknemers als slachtoffer), maar brengt tevens de geloofwaardigheid en de financiering van de overheid en van het stelsel van de sociale zekerheid in gevaar. In een aantal gevallen gaat het zelfs gepaard met ernstige aantasting van de menselijke waardigheid.

Hoewel de juiste omvang van fraude in zijn grote verscheidenheid moeilijk kwantificeerbaar is, maakt de centrale ligging en positie van België ons land bijzonder gevoelig voor nieuwe vormen van georganiseerde fraude. Een verantwoordelijke overheid dient dan ook een krachtig antwoord te formuleren op deze continue en snel evoluerende bedreiging voor het sociaal en economisch weefsel. Daarom wil de regering krachtadig optreden tegen fraude en werd een Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding voorzien.

Het regeerakkoord stipuleert tevens dat bij het innen van de belastingen en het bieden van sociale bescherming een behoorlijke en billijke toepassing van de regelgeving essentieel is. Vanuit de rechtvaardigheidsidee zijn een gelijke behandeling van de belastingplichtigen (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen) én de rechthebbenden primordiaal. De uniforme toepassing van de wetgeving moet rechtszekerheid in tijd en ruimte waarborgen.

In deze visie voorziet het regeerakkoord in de oprichting van een College dat de directeurs omvat van de sociale, fiscale, politie- en gerechtelijke diensten die betrokken zijn bij de strijd tegen de fiscale en sociale fraude en dat werkt onder het gezag van een specifiek Ministerieel Comité. Het College onder het voorzitterschap van Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, Carl Devlies, heeft precies als opdracht gekregen in een jaarlijks actieplan voorstellen uit te werken die gericht zijn op de gelijke behandeling en de uniforme toepassing en deze aan het Comité voor te stellen.

De gevolgde aanpak betekent een drievoudige trendbreuk:

1. Voor de eerste keer zijn alle betrokken actoren in de fraudeproblematiek bij elkaar gebracht in een systematisch samenwerkingsverband. Hiermee wil de regering de bestaande kennis en expertise binnen de administraties valoriseren.
2. Voor de eerste keer is een inventaris gemaakt van de reeds aanwezige data in de authentieke gegevensbronnen en van de behoefte aan bijkomende informatie-uitwisseling.
3. Voor de eerste keer is een actieplan opgebouwd dat door de werkvloer gedragen wordt en dat voorziet in structurele en diepgaande maatregelen op de lange termijn.

Het actieplan vertrekt vanuit gegevensuitwisseling met respect voor de persoonlijke levenssfeer als centrale basisvoorwaarde (zie deel I). Eerder dan het opzetten van nieuwe structuren, staat het actieplan een integrale en gecoördineerde aanpak voor, met aandacht voor preventie, controle en vervolging (zie deel II).

Het actieplan bevat in totaal een 50-tal acties. Naar de toekomst engageert de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding zich tot een driemaandelijks rapportering aan het Ministerieel Comité en aan het Parlement.

DEEL I : INFORMATIE-UITWISSELING

Situatieschets

Voor een gecoördineerde aanpak van de strijd tegen de fraude is gegevensuitwisseling centraal en cruciaal.

Het gefragmenteerd bekijken van (bedrijfs)-economische, fiscale, sociale of financiële informatie geeft maar een partieel beeld en is vaak ontoereikend om meer latente verbanden in fraudedossiers bloot te leggen en de noodzakelijke acties te initiëren.

Het is slechts door het bijeenbrengen van informatie uit verschillende domeinen dat een passend antwoord kan geformuleerd worden op de fraudefenomenen die een bedreiging vormen voor ons economisch bestel, de staatsfinanciën en de sociale zekerheid.

Dergelijke gegevensuitwisseling tussen de verschillende betrokken actoren blijft echter steeds onderworpen aan drie hoofdprincipes: finaliteit, proportionaliteit en veiligheid. Alleen met respect voor deze principes kan het evenwicht worden gewaarborgd tussen bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de adequate uitoefening van de strijd tegen allerlei vormen van fraude.

In het aangehouden model voor gegevensuitwisseling wordt consequent het concept van "authentieke gegevensbron" gehanteerd: de bron die de authenticiteit en autoriteit geniet voor het verzamelen, bijwerken en ter beschikking stellen van gevalideerde informatie op één welbepaald domein: bvb. het Rijksregister voor basisidentificatie-gegevens en gezinssamenstelling van natuurlijke personen.

Voor de opmaak van dit geïntegreerd actieplan zijn methodologisch de voor coördinatie van de fraudebestrijding meest relevant geachte "authentieke" gegevensbronnen onderzocht, met bijzondere aandacht voor:

- de inhoud van de gegevensbron: personeel toepassingsgebied, welke soorten gegevens in verband met welke entiteiten, wie brengt gegevens binnen welke termijn in, bewaarduur, welke identificatiesleutels;
- de juridische omkadering: (hoe) zijn inhoud, voeding en toegang tot de gegevensbank wettelijk geregeld;
- de externe toegang tot deze gegevensbanken: wie heeft reeds toegang, is deze toegang voldoende, welke zijn de bijkomende behoeften, wat zijn suggesties voor optimalisering van de werking van de gegevensbank met het oog op een effectievere en efficiëntere fraudebestrijding.

Het resultaat van deze zeer omvattende oefening heeft aan het licht gebracht dat vaak niet alle partijen systematisch toegang hebben tot zowel externe als soms ook intradepartementale informatie, waarbij een uitbreiding van toegangsmachtigingen een oplossing kan bieden maar ook dat de toegang tot bepaalde databanken soms wettelijk verboden is voor externen.

In het voorstel van actieplan wordt dan ook punctueel weergegeven waar zowel wettelijke als organisatorische maatregelen toekomstige gegevensuitwisseling mogelijk kunnen maken, waardoor de kwaliteit van een gecoördineerde en integrale aanpak inzake sectoroverschrijdend fraudebestrijdingsbeleid exponentieel kan verhoogd worden.

Te nemen maatregelen

Voorafgaand

Vooraleer tot gegevensuitwisseling te kunnen overgaan moeten de verschillende actoren een aantal gemeenschappelijke principes en structurele flankerende voorwaarden aanvaarden:

- het vermijden van onnodige centrale gegevensopslag door voorkeur te geven aan dienstenintegratie i.p.v. gegevensintegratie;
- het bijhouden van verwijzingsrepertoria met daarin een personenrepertorium, een gegevensbeschikbaarheidstabel en een toegangsmachtigingstabel; de functies van deze repertoria zijn de preventieve controle op de rechtmatigheid van de toegang, de routing van vragen naar de plaats waar het antwoord beschikbaar is en de automatische mededeling van gewijzigde gegevens; dit accentueert nogmaals het principe dat er geen massale centrale opslag van inhoudelijke persoonsgegevens plaatsvindt;
- de oprichting van Sectorale Comit es in de schoot van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (CBPL), bestaande uit vertegenwoordigers van de CBPL en van onafhankelijke specialisten, aangewezen door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, met als taken: het verstrekken van machtigingen tot (elektronische) uitwisseling van persoonsgegevens, het vaststellen van organisatie en 'polities' inzake informatieveiligheid bij de verwerking van persoonsgegevens, het verstrekken van adviezen en aanbevelingen en het behandelen van klachten inzake inbreuken op de informatieveiligheid bij het verwerken van persoonsgegevens;
- de preventieve controle op de rechtmatigheid van de uitwisseling van persoonsgegevens door een dienstenintegrator, die onafhankelijk is van de leverancier en de gebruiker van de persoonsgegevens (trusted third party), die zelf geen inhoudelijke verwerking van persoonsgegevens verricht en die idealiter beheerd wordt door vertegenwoordigers van de datasubjecten;
-  lke elektronische uitwisseling van persoonsgegevens wordt gelogd om eventueel oneigenlijk gebruik ex post te kunnen traceren;
- absolute transparantie t.a.v. de datasubjecten: de machtigingen van de Sectorale Comit es zijn publiek; telkens persoonsgegevens gebruikt worden voor een beslissing, worden aan betrokkene de gebruikte persoonsgegevens meegedeeld; elke persoon heeft recht op toegang en, in geval de gegevens onjuist zijn, op verbetering van zijn eigen persoonsgegevens, inclusief de loggings.

Het principe van "cirkels van vertrouwen" heeft hierbij tot doel het vermijden van onnodige centralisatie, het vermijden van onnodige bedreigingen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het vermijden van meervoudige identieke controles en opslag van de loggings.

Dit kan enkel gebeuren binnen een duidelijke taakverdeling tussen de bij de elektronische dienstverlening betrokken instanties met heldere afspraken inzake wie welke authenticaties, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en wie daarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk is; hoe tussen de betrokken instanties de resultaten van de verrichte authenticaties, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden uitgewisseld; wie welke loggings bijhoudt; hoe ervoor gezorgd wordt dat bij onderzoek, op eigen initiatief van een controle-orgaan of n.a.v. een klacht, een volledige tracement kan geschieden van welke natuurlijke persoon welke transactie of dienst m.b.t. welke burger of onderneming wanneer, via welk kanaal en voor welke doeleinden heeft gebruikt.

Enkel binnen deze stringente contouren kan een veilige gegevensuitwisseling met respect voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden gerealiseerd.

Uitgangspunt is het gratis karakter van de gegevensuitwisseling, met andere woorden zullen tussen de betrokken diensten hiervoor geen kosten worden aangerekend.

In hiernavolgend actieplan worden de verschillende authentieke gegevensbronnen aangegeven met de aangewezen actie:

1. Rijksregister en registers van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid

Als inhoudelijke optimalisering met het oog op fraudebestrijding (in het bijzonder identiteitsfraude) moet een snelle actualisering van bepaalde feiten (geboorte, overlijden, adresverandering,...) in het Rijksregister worden gewaarborgd; hiervoor dient een actieplan te worden uitgewerkt door de FOD Binnenlandse Zaken met medewerking van de FOD Justitie. Ook moet bij sommige gebruikersinstellingen de toegang tot het Rijksregister intern worden uitgebreid tot meer gebruikers.

Wat de toegang tot de KSZ-registers betreft voor de rechterlijke macht, de politiediensten en de leden van de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI), dient door respectievelijk de FOD Justitie, de federale politie en de CFI een gemotiveerde globale aanvraag te worden ingediend; de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid moet de aanvragen in behandeling nemen.

2. Kruispuntbank Ondernemingen

Als inhoudelijke optimalisering met het oog op fraudebestrijding dringen zich op:

- de opname van vrije beroepen die nog niet zijn ingeschreven in KBO en de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid die zich moeten laten registreren in uitvoering van een verplichting opgelegd door de Belgische wetgeving;
- de snellere actualisering van statutaire wijzigingen door griffies, er mee rekening houdende dat de uitbreiding met de statutaire wijzigingen van de toepassing e-depot momenteel in ontwikkeling is waardoor deze actualisering zal versnellen en dat voorrang moet gegeven worden aan deze uitbreiding;
- de nood aan efficiëntere controle op fictieve maatschappelijke zetels;
- de nood aan verhoging van zoekmogelijkheden op natuurlijke personen die in de organen van ondernemingen zitting hebben;
- de wens tot risicoanalyse door KBO zelf aan de hand van knipperlichten;
- de nood aan een gegevensbank met beroepsverboden, geïntegreerd toegankelijk via KBO.

Wat de veralgemeende toegang tot KBO voor rechterlijke macht en de politie betreft, moet een globale gemotiveerde aanvraag worden gedaan door respectievelijk de FOD Justitie en de federale politie en dienen deze aanvragen behandeld te worden door KBO.

Met betrekking tot de bulkaflading KBO voor de FOD Financiën en voor de sociale inspectiediensten, moet de bestaande toepassing bij KBO worden geconcretiseerd door KBO, de FOD Financiën en de KSZ.

Voor de gewaarborgde snelle actualisering van statutaire wijzigingen door de griffies moet de wettelijke verplichting tot ingave worden voorzien alsook de rechtstreekse uitwisseling tussen gegevensbanken van de griffies en KBO.

Inzake de efficiënte controle op fictieve maatschappelijke zetels moeten procedures door KBO en de 'economische inspectie' worden opgezet, eventueel met beroep op politiediensten voor controle ter plaatse.

Voor de verhoging van de zoekmogelijkheden op natuurlijke personen die zetelen in organen van ondernemingen, moet KBO een analyse en ontwikkeling verrichten op basis van een gebruikersbehoefteanalyse.

De risicoanalyse met knipperlichten door KBO zelf vraagt een actieplan van KBO na overleg binnen het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

De uitbouw van een gegevensbank met beroepverboden toegankelijk via KBO moet zowel door FOD Justitie en de FOD Economie worden opgenomen, dit eventueel met de ondersteuning van FEDICT.

3. Gegevensbanken FOD Financiën

De voorstellen tot inhoudelijke optimalisering met het oog op fraudebestrijding noodzaken:

- een onafhankelijke trusted third party die de conformiteit van uitwisselingen van persoonsgegevens met wetgeving en met machtigingen van het Sectoraal Comité preventief controleert;
- een degelijke wettelijke regeling van de mededeling van persoonsgegevens door de FOD Financiën, zowel intern als extern.

De keuze van een bevoegd Sectoraal Comité binnen de Commissie voor de Bescherming van de Private levenssfeer (het bestaand Comité federale overheid of een nieuw comité) vereist een initiatief van de FOD Financiën en de CBPL.

De instelling van een trusted third party voor preventieve controle op de rechtmatige mededeling van persoonsgegevens en codering is een beslissing van de regering op voorstel van de FOD Financiën.

De wettelijke regeling van mededeling van persoonsgegevens door de FOD Financiën (intern en extern) vereist een beslissing van de Regering op voorstel van de FOD Financiën en na advies van de CBPL.

De systematische instelling van liaisonambtenaren bij de FOD Financiën voor de onderscheiden soorten gebruikers vereist een initiatief van de FOD Financiën i.s.m. elke gebruikersgroep.

De uitbouw van een metagegevensbank ter ondersteuning van de fraudebestrijding is zaak van de FOD Financiën na overleg binnen het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

De ontsluiting van de gegevensbanken van de FOD Financiën voor sociale inspectiediensten volgens meegedeelde behoeften vereist een gemotiveerde aanvraag door de SIOD, de sociale inspectiediensten en de KSZ.

Gezien de specifieke afhankelijkheid bij de diensten van de RSVZ en de sociale verzekeringsfondsen van de fiscale gegevens (o.a. voor de berekening van de sociale bijdragen voor zelfstandigen), zal hierbij bijzondere aandacht uitgaan naar de verbetering van de consultatiemogelijkheden van de fiscale databanken door de (inspectie)diensten van de RSVZ. De behandeling van deze aanvragen berust bij de FOD Financiën.

4. Gegevensbanken sociale zekerheid

Naast de bestaande toegangen tot de gegevensbanken van de sociale zekerheid via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, bestaan bij de FOD Financiën nog bijkomende

behoeften inzake toegang tot de DIMONA-databank (begin en einde van arbeidsrelatie tussen werkgever en werknemer), het personeelsbestand, het LIMOSA-kadaster (verplichte voorafgaande meldingen van elke vorm van buitenlandse tewerkstelling, arbeidsvergunningen, beroepskaarten, verblijfsvergunningen,...), GOTOT (sociaalzekerheidsrechtelijke detacheringen binnen EU-verband), de loon- en arbeidstijdgegevensbank, het GENESIS-platform voor samenwerking tussen de sociale inspectiediensten en de sociale schulden van werkgevers en zelfstandigen. Voor de ontsluiting van deze gegevensbanken moet de FOD Financiën een gemotiveerde aanvraag indienen, die door de KSZ moet worden behandeld.

De rechterlijke orde heeft bijkomende behoeften inzake de sociale schulden, de datum inzake staking betaling en DIMONA/personeelsbestand. Een globale gemotiveerde aanvraag moet worden ingediend door de FOD Justitie; de behandeling van deze aanvraag moet gebeuren door de KSZ.

Bij de politie bestaan bijkomende behoeften inzake de aansluiting op het GENESIS-platform en inzake gemengde intelligence cellen met de sociale inspectiediensten. Voor de ontsluiting van deze gegevensbank, in respect met de bestaande wetgeving, moet de federale politie een globale gemotiveerde aanvraag indienen, die dan door de KSZ moet worden behandeld.

Bij de Cel voor Financiële Informatieverwerking bestaat een bijkomende behoefte inzake toegang tot DIMONA/personeelsbestand. Een gemotiveerde aanvraag door de CFI met behandeling door de KSZ kan hieraan tegemoetkomen.

5. Gegevensbanken Nationale Bank van België

De bijkomende behoefte van de FOD Financiën inzake de toegang tot informatie met betrekking tot personen die in de gegevensbank consumentenkrediet opgenomen zijn als hebbende buitensporige schulden, kan door de Nationale Bank in samenwerking met de FOD Financiën worden opgelost.

Voor het verstrekken van bulktoegang tot naverwerkbaar gegevens moet de Nationale Bank een initiatief nemen.

6. Gegevensbank Cel voor Financiële Informatieverwerking

De CFI zal in samenwerking met de politiediensten kijken hoe de doormeldingen in een naverwerkbaar elektronisch formaat aan de politiediensten kunnen beschikbaar gesteld worden.

7. Gegevensbanken rechterlijke orde

Op grond van de vigerende wetgeving is de inhoud van opsporingsonderzoeken en gerechtelijke onderzoeken niet toegankelijk voor derden, behalve indien het door een bijzondere bepaling voorzien is.

Artikel 96 van het Koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken voorziet dat in criminele, correctionele en politiezaken alsook in tuchtzaken, geen uitgifte of afschrift van de akten van onderzoek en rechtspleging mag worden afgeleverd zonder machtiging van de onderzoeksrechter, de procureur des Konings, de arbeidsauditeur, de federaal procureur of de procureur-generaal bij het hof van beroep in functie van de toestand van de procedure, behoudens bij toepassing van de artikelen 28quinquies, § 2, en 57, § 2, van het Wetboek van Strafvordering. Op verzoek van de partijen wordt hen evenwel een uitgifte van de klacht, de aangifte, de bevelschriften en de vonnissen

verstrekt, zonder afbreuk van artikelen 28quinquies, § 2, en 57, § 2, van het wetboek van strafvordering.

Op grond van artikel 327 WIB 1992 mogen de ambtenaren belast met de vestiging of de invordering van de belastingen, alle inlichtingen verstrekken en, zonder verplaatsing, inzage hebben van de akten, stukken, registers, bescheiden of inlichtingen in verband met de rechtspleging, mits een uitdrukkelijk en voorafgaand verlov van de federale procureur of de procureur-generaal.

8. Gegevensbanken FOD Justitie

Inhoudelijke optimalisering met het oog op fraudebestrijding zal worden nagestreefd door de uitbouw van een actuele, algemeen toegankelijke gegevensbank m.b.t. de beroepsverboden. hiertoe neemt de FOD Justitie een initiatief.

9. Gegevensbanken politiediensten

Externe toegang tot de Algemene nationale gegevensbank (ANG) is verboden krachtens artikel 44 van de wet op het politieambt.

10. Andere gegevensbanken

De gegevensbank m.b.t.; inschrijving van voertuigen zou nuttig kunnen ontsloten worden voor fraudebestrijding door de FOD Financiën. Hiertoe moet de FOD Financiën een gemotiveerde aanvraag indienen, te behandelen door de FOD Mobiliteit.

Wat de ontsluiting van de gegevensbank Carpass vzw (onder voogdij van de FOD Economie) betreft, moet een gemotiveerde aanvraag ingediend worden door de FOD Financiën en dient deze aanvraag door de FOD Economie te worden behandeld.

De toegang tot de toepassing Digiflow (met daarin de jaarrekening, de fiscale en sociale schuld van ondernemingen, het al dan niet-gefaillieerd zijn, het BTW-plichtig zijn) ter ondersteuning van de fraudebestrijding, zal door de Dienst Administratieve Vereenvoudiging worden opgenomen.

Uitvoering van het actiepunt

De onderscheiden bevoegde Ministers van Financiën, Economie, Sociale Zaken, Binnenlandse Zaken, Werk, Justitie, Zelfstandigen alsook de Staatssecretaris voor Mobiliteit.

DEEL II : INTEGRALE EN GECOORDINEERDE AANPAK

1. PREVENTIE EN DETECTIE

1.1. Professionele communicatie over de strijd tegen de sociale fraude

Situatieschets

Door talrijke supranationale, internationale en nationale instanties wordt op het nut gewezen van synergie tussen de activiteit van de diverse betrokken diensten inzake de strijd tegen de sociale fraude en een heldere en concrete communicatie erover.

Te nemen maatregelen

Door het verhogen van de zichtbaarheid van fraudebestrijding en een duidelijke communicatie hieromtrent, kunnen volgende belangrijke psychologische effecten worden gesorteerd:

- preventief-ontradend: controlerisico is reëel, boetes en straffen niet symbolisch maar ingrijpend
- maatschappelijk pedagogisch: samenleving kan slechts overleven indien democratisch uitgevaardigde regels worden gerespecteerd, anders chaos en anarchie
- versterken van credibiliteit van de acties van de inspectiediensten: vrijwaring van belangen van de meerderheid correct werkende rechtsonderhorigen (werkgevers, werknemers, belastingsplichtigen,...)
- intern voor de inspectiediensten: door professioneel gestructureerde communicatie wordt cohesie versterkt en het belang van de job gevaloriseerd.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Sociale Zaken, de Minister van Werk, de Minister van KMO's en Zelfstandigen en de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding.

1.2. Verhoogde aandacht van de opsporingsdiensten van de douane, de federale politie en de FOD Economie voor namaak

Situatieschets

Namaak heeft een toenemende impact op de wereldhandel. Volgens de OESO bestaat 7 à 10 % van de handel uit namaak. De waarde van de fraude rond het Intellectueel Eigendomsrecht (IPR) wordt geschat op jaarlijks 350 miljard euro.

De waarde van de namaak van geneesmiddelen bedroeg in 2005 35 miljard dollar. 10 à 30 % van de geconsumeerde geneesmiddelen in ontwikkelingslanden is namaak. 43 % van de gebruikte software is illegaal.

Door namaak en piraterij gaan in Europa jaarlijks 200.000 jobs verloren, in de Verenigde Staten is dit zelfs 750.000.

Namaak is ook een actieterrein van de georganiseerde criminaliteit. De ontmanteling van dergelijke criminele groeperingen is een absolute meerwaarde voor de fraudebestrijding inzake namaak.

De Douane wereldwijd speelt een cruciale rol in de strijd tegen namaak. In de Europese Unie neemt de Douane jaarlijks 90 % van de in beslaggenomen goederen aan de buitengrenzen voor zijn rekening. Wereldwijd is dit 70 %. In 2006 onderschepten de douanediens van de 27 Lidstaten 128 miljoen namaakgoederen. 79% daarvan was afkomstig uit China.

Namaak richt zich vooral op massaconsumptiegoederen. Daarbinnen is er een uitbreiding van luxegoederen naar dagelijkse consumptiegoederen. Het enige criterium is de winstmarge op het originele product. Is die winstmarge voldoende dan is de kans dat het product wordt nagemaakt reëel. Meer en meer dreigt er ook een gevaar voor de volksgezondheid en de veiligheid van de consument door de namaak van bv. geneesmiddelen, schoonheidsproducten, dranken, auto-onderdelen, enz.

Een andere trend is de complexe werkwijze die sluikevoerders van namaak gebruiken om de douanediens te misleiden. Om het land van oorsprong te verdoezelen worden lange aanvoerroutes gebruikt en verschillende transportmodi. Daarbij wordt vooral ge(mis)bruik gemaakt van vrijhavens zoals Dubai waar goederen vrij, dus zonder douanetoezicht, kunnen worden overgeladen. Een toenemende bezorgdheid voor de Douane is het misbruik van het Internet onder meer voor de invoer van geneesmiddelen en namaak luxegoederen.

Ook stellen de opsporingsdiensten een toenemend verband vast met de georganiseerde misdaad. Sluikevoer van namaak levert immers een grotere opbrengst op met in het algemeen lagere straffen in vergelijking met andere vormen van smokkel zoals bv. drugs. In een aantal gevallen werd eveneens een verband gevonden met de financiering van terrorisme (bv. het vroegere IRA en de aanslagen in Londen).

Nog een trend is de snelheid waarmee producten worden nagemaakt. Zo waren het logo en de gadgets voor de Olympische Spelen 2008 in Beijing reeds in omloop lang voor hun officiële lancering.

Tot slot is er de schaalvergroting en de jaarlijkse toename van het aantal inbeslagnames.

Namaak aangeboden via het Internet:

E-commerce groeit snel in iedere economische sector. Maar cybercrime verspreidt zich nog sneller. De Douane en de andere opsporingsdiensten staan relatief machteloos tegenover een aantal misbruiken van het Internet voor de verspreiding van namaak omdat:

- Internet een “ free trade zone” is zonder grenzen en zonder Douane,

- Internet een “markt is met vele deelnemers” zoals websites, providers, hosters, search engines, internauts en vele kopers en verkopers,
- Internet een “ law free zone” is waar actoren aan het werk zijn die weinig scrupules hebben om hun criminele activiteiten uit te voeren en die sterk geloven in hun eigen straffeloosheid,
- Internet met papierloze transacties voor gevolg kan hebben dat de handels- en geldstromen niet doorzichtig zijn,
- Internet een customsfreezone is waar de handhavingsdiensten nog hun effectiviteit moeten opvoeren.

Douanediensten moeten bijgevolg dringend met de andere fiscale administraties (BBI, BTW en directe belastingen) alsook andere bevoegde diensten zoals de Federal Computer Crime Unit (FCCU) van de federale politie en de cel Internettoezicht van de FOD Economie, streven naar een betere en gecoördineerde actie voor het toezicht op het internet, voor het opsporen van illegale activiteiten op het world wide web en het uitvoeren van gerichte controles bij post- en koerierbedrijven.

Wereld Douane Organisatie:

Een wereldwijde bedreiging moet wereldwijd worden bestreden. Vandaar het belang van het initiatief van de Wereld Douane Organisatie (WDO) om de aanbevelingen van de G8 van Sint Petersburg en Heiligendamm om te zetten in zijn Programma SECURE (Standards Employed by Customs for Uniform Rights Enforcement) dat gemeenschappelijke standaarden voor 170 douaneadministraties omvat rond 3 key areas.

Te nemen maatregelen

De uniforme aanpak van de strijd tegen namaak binnen de WDO en de EU door de Douane vindt men ook terug in de strategie van de Belgische rond 5 pijlers:

1. Initiatieven aangaande wet- en regelgeving

De nieuwe namaakwet van 15 mei 2007 kan pas ten volle toegepast worden als er uitvoeringsbepalingen getroffen worden. Deze bepalingen betreffen onder andere de praktische richtlijnen voor de nieuwe bevoegdheden die de administratie heeft ontvangen. Dit nieuw wetgevend kader zal worden opgenomen in een herziening van de instructie over namaak en piraterij.

2. Verbeteren van controle- en opsporingstechnieken

De informatie die rechtshouders aan de douane verstrekken over hun producten en namaakpraktijken wordt verwerkt in een databank. Door deze databank zal de douane haar risico-analyse kunnen verfijnen zodat controles door eerstelijns- en opsporingsdiensten gerichter kunnen gebeuren. De verbetering van de controle zal tevens gerealiseerd worden door het geven van gespecialiseerde opleiding.

3. Uitbreiden en verbeteren van de samenwerking met de rechtshouders

Een efficiënte bestrijding van namaak moet in samenwerking gebeuren met de houders van de intellectuele eigendomsrechten. Dit kan gebeuren via het organiseren van opleidingen, seminars of workshops. Operationele samenwerking kan gebeuren met enkele ‘Memorandum of Understanding’ waarin onder andere een verregaande uitwisseling van informatie kan afgesproken worden, vooral wanneer het gaat om nationale uitvoeringen van op Europees niveau afgesloten akkoorden.

4. Verbetering van de samenwerking tussen de bevoegde opsporingsdiensten op nationaal en internationaal vlak is een must

De namaakwet van 15 mei 2007 voorziet de oprichting van een coördinatiecomité. De coördinatie vindt thans reeds plaats via een coördinatie werkgroep van de Interministeriële economische commissie waarvan de opsporingsdiensten deel uitmaken, samen met een vertegenwoordiging van het Parket en belangrijke stakeholders als het Federaal Voedselagentschap en het Federaal Geneesmiddelenagentschap.

Op internationaal vlak groeit de samenwerking tussen de verschillende douaneautoriteiten onder impuls van de WDO en de EU. WDO heeft het programma SECURE (Standards Employed by Customs for Uniform Rights Enforcement) opgestart. De Belgische douane is lid van dit programma en zal actief deelnemen.

Op Europees niveau zal deelgenomen worden aan de werkgroepen die de namaakverordening 1383/03 evalueren. Operationeel zal de douane deelnemen aan eventuele gezamenlijke douaneacties en zullen Benefralux-acties georganiseerd worden.

5. Sensibiliseren van de publieke opinie

De douane zal namaak ook preventief aanpakken en de sensibiliseringscampagne verder zetten. Via een publiekprivate samenwerking zal ingestaan worden voor de financiering van een mediacampagne (radio- en Tv-spots). Samen met de andere bevoegde FOD's dient gestreefd naar een gecoördineerde actie op dit terrein.

6. Opbrengst uit de vaststellingen met betrekking tot namaak

Er wordt voorzien in een aantal kwalitatieve doelstellingen. Vooreerst dient de opbrengst uit vaststellingen met betrekking tot namaak te corresponderen met een economische waarde van 5 miljoen euro. Daarnaast dient het aantal vaststellingen inzake namaakgoederen in 2008 50% hoger liggen dan in 2006. Voorts dienen de vaststellingen inzake namaak in 2008 te leiden tot de inning van 7,5 miljoen euro boetes.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Financiën, Ondernemen, Binnenlandse Zaken en Justitie zien toe op de uitvoering.

1.3. Feedback aan de CFI vanuit Financiën en Justitie

Situatieschets

De CFI licht de Minister van Financiën in wanneer de overdracht van een dossier aan de gerechtelijke autoriteiten betrekking heeft op informatie over het witwassen van gelden afkomstig uit zware en georganiseerde fraude met gebruik van complexe mechanismen of van procédés met internationale omvang of uit een gepleegde overtreding die valt onder de bevoegdheid van de administratie van douane en accijnzen, zoals illegale handel in koopwaar of goederen.

Op dit niveau vormt een specifiek actiepunt de meting van de impact van de inlichtingen die de CFI overmaakt aan het Ministerie van Financiën inzake zware en georganiseerde fiscale fraude in toepassing van artikel 17,§2 van de wet van 11 januari 1993. De CFI heeft immers geen zicht op de resultaten die meerbepaald in termen van financiële ontvangsten worden geboekt ingevolge deze gegevensoverdracht.

De gerechtelijke en fiscale autoriteiten leveren niet systematisch deze feedback aan de CFI betreffende de overgemaakte dossiers die verband houden met de zware en georganiseerde fiscale fraude in het bijzonder. Dit zou geoptimaliseerd kunnen worden.

De meting van deze impact en gepaste feedback van de betrokken autoriteiten zouden de CFI immers toelaten de verwerking van gegevens op dit gebied te verfijnen.

Te nemen maatregelen

De FOD Financiën licht de CFI in omtrent de financiële ontvangsten die worden geboekt ingevolge de gegevensoverdracht bedoeld in artikel 17,§2 van de wet van 11 januari 1993.

De gerechtelijke autoriteiten optimaliseren de feedback aan de CFI betreffende de overgemaakte dossiers die verband houden met de zware en georganiseerde fiscale fraude.

Uitvoering van het actiepunt

De FOD Financiën en de gerechtelijke overheden worden belast met het uitvoeren van voormelde maatregelen.

1.4. Witwasanalyses die toelaten specifieke trends te identificeren inzake fiscale en sociale fraude

Situatieschets

Gebrek aan analyses die toelaten specifieke trends vast te stellen inzake witwaspraktijken die verband houden met fiscale fraude, ook eenvoudige fiscale fraude (dossiers die worden geklasseerd door de CFI die niet bevoegd is inzake eenvoudige fiscale fraude) of die een weerslag hebben inzake sociale fraude.

Te nemen maatregelen

Analyses ontwikkelen die toelaten specifieke trends vast te stellen inzake witwaspraktijken die verband houden met fiscale fraude (ook eenvoudige fiscale fraude) of die een weerslag hebben inzake sociale fraude.

Uitvoering van het actiepoint

De Minister van Financiën en de Minister van Justitie.

1.5. Misbruik van vennootschapsstructuren voor frauduleuze doeleinden waaronder de slapende vennootschappen

Situatieschets

De slapende vennootschap is een belangrijk instrument in de organisatie van financiële fraudeschema's. In samenspraak met alle betrokken actoren kan gedacht worden aan een wetsontwerp waarbij vennootschappen die gedurende een bepaalde periode geen activiteiten meer uitoefenen of schijnbaar niet in verhouding staan tot een economische realiteit, door de Rechtbank 'de iure' worden ontbonden.

Ondanks het feit dat het Openbaar Ministerie verschillende initiatieven heeft genomen met het oog op de juridische ontbinding van vennootschappen die gedurende drie opeenvolgende jaren in gebreke bleven betreffende het neerleggen van de jaarrekeningen, hebben we moeten vaststellen dat deze actie die de parketten hebben ondernomen, belangrijke inspanningen vereist die niet altijd voor handen zijn gezien de vele andere prioriteiten van het openbaar ministerie.

Een van de redenen zijn de 'filières' georganiseerd voor de wederverkoop van slapende 'sleutel op de deur'-vennootschappen die voor de rest volkomen in regel zijn (cf. de algemeen gangbare Angelsaksische benaming 'off shelf companies'). Die 'filières' hebben rijkelijk de criminele netwerken gevoed van oplichters, organisatoren van BTW-carroussels, organisatoren van schema's van fictieve uitbetaling van sociale uitkeringen, enz., wat voor de Belgische overheid tientallen miljoenen euro schade per jaar betekent.

In de 'Iter Commercialis' (de levensloop van de onderneming van bij de oprichting tot bij de ontbinding), zijn er drie grote problematieken:

- gebruik van stromannen
- het niet afdragen van wettelijke bijdragen
- het globale misbruik van rechtspersonen voor malafide doeleinden.

Er zijn in die 'Iter Commercialis' ook twee kritieke momenten, die soms jaren kunnen aanslepen:

- de oprichting
- de ontbinding of liquidatie.

In het kader daarvan wordt de noodzaak gevoeld om een de administraties middelen te geven om een snellere detectie te doen en de operationele vrijheid van de vennootschappen die misbruiken doen te stoppen. Dit geeft aan de administraties de mogelijkheid een "gewapend bestuur" te voeren.

Vanuit de EG wordt jaarlijks een studie gemaakt over de kostprijs van een vennootschapsstructuur. Hieruit blijkt dat de oprichting en ontbinding van de Belgische vennootschap bij de duurste groep behoort. Andere Lidstaten hebben "light-vennootschappen" gecreëerd. Hierdoor is er een verschuiving van het misbruik van vennootschappen naar buitenlandse vennootschapsstructuren. Onder invloed van de EG Richtlijn zal vanaf 1/1/2010 deze tendens gestimuleerd worden.

Te nemen maatregelen

Vermijden dat 'vennootschapsstructuren' en slapende vennootschappen in het bijzonder (off shelf companies) worden misbruikt voor de fiscale en sociale fraude, door het nemen of bestuderen van volgende maatregelen:

1. het omschrijven van het begrip 'slapende vennootschap' en het misbruik ervan door de diverse administraties zoals justitie, binnenlandse zaken, ondernemen, politie, sociale zaken,

...alsook het in kader brengen van de mogelijke misbruiken waarmee elke administratie is geconfronteerd

2. uitzoeken welke administraties gegevens en indicatoren hebben of ontvangen en welke bevoegdheden ze hebben in de strijd tegen de slapende vennootschappen
3. het doen maken door de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) over een bepaalde periode een inventaris van door hen doorgemelde dossiers waarin slapende vennootschappen voorkomen (analyse), en waarin ook rekening gehouden wordt met het bestaan van 'internationale' slapende vennootschappen. Het vervolgens uitvoeren van een risicoanalyse op reeds behandelde dossiers om een risicoprofiel op te stellen, ook wat betreft buitenlandse slapende vennootschappen
4. door middel van een wetgevend initiatief de reactietermijn van 3 jaar inkorten die vanuit fiscaal oogpunt te lang is voor de bestrijding van slapende vennootschappen
5. zowel lokale als federale politiediensten, maar ook de gerechtsdeurwaarders moeten slapende vennootschappen melden aan het parket die vervolgens kan overgaan tot de juridische ontbinding van de vennootschap
6. ontwikkelen van administratieve maatregelen die een onmiddellijk misbruik van slapende vennootschappen op sociaal en fiscaal vlak onmogelijk maakt zodat een "gewapend bestuur" ontstaat en de gerechtelijke tussenkomst ontlast
7. de oprichting van een strafregister voor rechtspersonen, een zogenaamd 'casier judiciaire' inclusief de gegevens die nu (overeenkomstig de KBO-wet) doorgezonden worden naar KBO maar niet consulteerbaar zijn. Tevens dient hieraan gelinkt te worden het centraal bijhouden van een register van de natuurlijke personen waartegen een beroepsverbod werd uitgesproken (KB nr. 22 van 24 oktober 1934)
8. onderzoeken van de verschillende wettelijke mogelijkheden om aan rechtspersonen het gebruik van postbusadressen te verbieden (cfr internethandel kan niet zonder een effectief adres)
9. het stimuleren van daadwerkelijke controles naar het adres van de rechtspersoon door de sociale en fiscale (lokale) opsporingsdiensten. In het verlengde daarvan het ontwikkelen van meldingsmogelijkheden vanuit die inspectiediensten naar een centraal register
10. het verlenen van toegang tot de KBO aan alle administraties en de gerechtelijke orde, inclusief de gegevens van natuurlijke personen indien ze daartoe gemachtigd zijn
11. het burgerrechtelijk aansprakelijk stellen van organisatoren en professionele beroepen die raad geven en expertise verlenen aan die organisatoren (cfr. witwaswetgeving) van off shelf vennootschappen
12. driejarige oprichtersaansprakelijkheid laten doorlopen (transparantie) indien binnen die drie jaar een overname of fusie gebeurt van de opgerichte vennootschap
13. in het vooruitzicht van de inwerkingtreding van de dienstenrichtlijn op 28 december 2009 en de hieraan verbonden versoepelingen voor buitenlandse vennootschappen om actief te worden op de Belgische markt, onderzoeken welke maatregelen zouden kunnen genomen worden om de toevlucht van Belgische ondernemers tot soepelere en goedkopere buitenlandse rechtsvormen in te perken. Hierbij dient men te onderzoeken hoe buitenlandse "light-vennootschappen" gebruikt worden voor fiscale en sociale fraude
14. vereenvoudiging en vermindering van de kosten verbonden aan de vrijwillige ontbinding van Belgische vennootschappen teneinde het aantal niet-actieve vennootschappen te beperken.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën en zijn Staatssecretaris, de Ministers van Justitie, Binnenlandse Zaken, Sociale Zaken, KMO's en Zelfstandigen, Werk en Ondernemen.

1.6. Toegang tot een (internationale) economische databank

Situatieschets

Voor een goede fraudebestrijding is het onontbeerlijk dat zowel de parketten als politie zich toegang kunnen verschaffen tot nationale ondernemingsgegevens en handelsinformatie, bijvoorbeeld om misbruik van rechtspersonen te beteugelen.

Zowel de parketten als de lokale politie hebben momenteel geen directe elektronische toegang tot een databank van een zogenaamd 'handelsinformatiekantoor' waar allerhande boekhoudkundige cijfers en jaarrekeningen van ondernemingen geautomatiseerd kunnen worden opgevraagd. Deze cijfers gaan veelal gepaard met nuttige randinformatie zoals genoteerde betalingsproblemen, aantal veroordelingen,... Bovendien kan gemakkelijk opgezocht worden in hoeveel en welke vennootschappen iemand bestuurder, zaakvoerder, mandaathouder,... is of was. Zulke commerciële databanken zijn Euro DB (Coface), Graydon en Dun & Bradstreet. Een abonnement op deze elektronische databanken is betalend.

Recent deed de Vaste Commissie van de Lokale Politie nog haar beklag over het feit dat de lokale politiediensten niet over dergelijke rechtstreekse elektronische toegang tot een nationale economische databank beschikken, ondanks het feit dat de omzendbrief van het College van procureurs-generaal Col 2/2002 hen wél de uitvoering oplegt van een aantal Ecofin-dossiers. Zoals voormeld is ditzelfde gebrek aan een toegang ook voor de parketten een oud zeer.

Georganiseerde financieel-economische criminaliteit waaronder grote fraudedossiers, hebben echter veelal een internationaal karakter. Tot op heden kunnen sommige federale politiediensten middels een geïnformateerde toegang slechts nationale bedrijfseconomische informatie opvragen. Het is eveneens onontbeerlijk dat gespecialiseerde diensten van de parketten en politie zich rechtstreeks toegang kunnen verschaffen tot de openbare bedrijfsgegevens van buitenlandse ondernemingen voorhanden in bovenvermelde commerciële economische databanken.

Te nemen maatregelen

- De parketten en lokale politiediensten rechtstreekse toegang verschaffen tot een nationale commerciële economische databank met handelsinformatie.
- Minstens de gespecialiseerde diensten van de parketten (bv. de Ecofin-secties) en de federale gerechtelijke politie zowel op centraal als op gedeconcentreerd (arrondissementeel) niveau, toegang verschaffen tot een internationale commerciële economische databank ter bevraging van buitenlandse ondernemingsgegevens en handelsinformatie.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie.

1.7. “Portage salarial”

Situatieschets

Opvolging van het vanuit Frankrijk overgewaarde mechanisme van "portage salarial" met fiscale en sociale implicaties.

In Frankrijk brengt de “portage salarial” drie actoren samen:

- een zelfstandige “porté”,
- een onderneming – klant,
- een onderneming “portage salarial”

De zelfstandige is volledig autonoom, zoekt zijn eigen klanten, organiseert zijn taken, onderhandelt zijn contracten, beslist over het bedrag van de facturen... Daar tegenover staat dat hij, eerder dan zijn prestaties rechtstreeks aan de cliënt te verkopen, beroep doet op een onderneming van “portage salarial” die zijn erelonen omzet in een salaris. Zo wordt de zelfstandige “porté” werknemer van de onderneming van “portage salarial” die op zijn beurt aan de cliënt factureert.

Te nemen maatregelen

Dit stelsel onderzoeken in het licht van het Belgisch recht, onder meer rekening houdende met de wet betreffende de aard van de arbeidsrelaties, risicoanalyse en een inventaris opmaken van de relevante sociale en fiscale wetsartikelen.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van Werk, de Minister van Sociale Zaken en de Minister voor Zelfstandigen, ieder voor hun wetgeving. Onderlinge rapportering.

1.8. Dossiers met ernstige aanwijzingen voor het witwassen van gelden afkomstig uit overtredingen die een weerslag kunnen hebben inzake sociale fraude

Situatieschets

Naar het voorbeeld van witwassen voortvloeiend uit zware en georganiseerde fiscale fraude, wat behoort tot de expliciete bevoegdheid van de Cel voor Financiële Informatieverwerking, maakt de Cel aan de gerechtelijke overheden ook dossiers over met ernstige aanwijzingen voor het witwassen van gelden afkomstig uit overtredingen die een weerslag kunnen hebben inzake sociale fraude.

In overeenstemming met artikel 17, § 2, 6^e alinea van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, licht de CFI de Minister van Financiën in over de witwasdossiers die aan de Procureur des Konings of aan de Federale Procureur werden overgemaakt met betrekking tot de ernstige en georganiseerde fiscale fraude.

Te nemen maatregelen

Naar analogie zou de wet van 11 januari 1993 kunnen gewijzigd worden om eveneens te voorzien dat de CFI de Ministers belast met Sociale Zaken inlicht over alle doormeldingen van witwasdossiers aan de gerechtelijke overheden die voortkomen uit inbreuken die gevolgen kunnen hebben op het gebied van sociale fraude.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën en de Minister van Justitie.

1.9. Koppelen van de gegevens van de beschikbare databanken om cumul met werkloosheidsuitkeringen proactief te detecteren

Situatieschets

Momenteel spoort de RVA onterechte samenloop van werkloosheidsuitkeringen met loon uit (zelfstandige) arbeid of samenloop van werkloosheidsuitkeringen met andere sociale zekerheidsuitkeringen op via onder meer de kruising van databanken.

Thans zijn ook de uitbetalinginstellingen bereid om geen uitkeringen uit te betalen als ze na consultatie van de RSZ-gegevensbanken vaststellen of zware vermoedens hebben dat betrokkene in de loop van de maand gewerkt heeft op dagen waarvoor hij uitkeringen aanvraagt.

Te nemen maatregelen

Uitbetalingsinstellingen moeten toegang krijgen tot de relevante databanken om pro actief cumul met werkloosheidsuitkeringen te kunnen detecteren.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Werk.

1.10. Actie invoer met onmiddellijke doorvoer van goederen zonder betaling van BTW

Situatieschets

Op goederen die ingevoerd worden in België, dient BTW betaald te worden, tenzij er een wettelijke vrijstelling voorzien is. Bij invoer van goederen in België is er vrijstelling van BTW op de invoer indien de goederen onmiddellijk worden doorgevoerd naar een belastingplichtige in een andere lidstaat die over een geldig BTW nummer met landencode beschikt. Douane en Accijnzen controleert de wettelijke voorwaarden hiertoe.

Te nemen maatregelen

Om alle misbruiken van de zogenaamde 4200-regeling aan te pakken is er nood aan een door de BBI gecoördineerde actie waarbij de douane en accijnzen de onregelmatigheden bij de invoer zelf aanpakt en de BBI de daaropvolgende handelingen (intracommunautaire leveringen, ...) op hun fraudegevoeligheid toetst.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën en de Minister van Binnenlandse Zaken.

1.11. De meerwaarden gerealiseerd op gebouwde onroerende goederen als “Toevallige oprichter” voor de BTW

Situatieschets

De doelgroep is samengesteld uit alle belastingplichtigen - toevallige oprichters, die, tijdens de jaren 2004,2005 en 2006 een gebouw hebben verkocht onder het stelsel van de BTW . De volgende criteria werden weerhouden:

- de personen die meer dan één gebouw hebben verkocht
- de te betalen BTW bedraagt minstens 21.000 euro's. Voor deze belastingplichtigen zal worden nagegaan of ze in een recent verleden nog andere gebouwen hebben verkocht.

Een eerste selectie heeft toegelaten een doelgroep te bepalen van 600 belastingplichtigen. Negen testdossiers zijn al onderzocht, hetgeen een verhoging van de belastbare basis, op vlak van de inkomstenbelasting, heeft meegebracht van 646.570,35 euro en een wijziging van taxatieregime (verschillend tarief – gezamenlijk belastbaar inkomen) die slaat op een bedrag van 156.282,68 euro.

Te nemen maatregelen

De actie zal eerst slaan op de belastingplichtigen die meer dan één gebouw hebben verkocht onder het stelsel van de BTW, of die, in het recente verleden nog andere gebouwen hebben verkocht, met de bedoeling deze inkomsten in de personenbelasting te belasten als beroepsinkomsten.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën.

1.12. Verruiming van de gegevensuitwisseling tussen financiën en de RSVZ

Situatieschets

Om sociale fraude in het sociaal statuut van de zelfstandigen efficiënt te kunnen vaststellen, is het belangrijk dat de links tussen de sociale en fiscale gegevens worden geoptimaliseerd.

Momenteel worden de inkomstgegevens voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd door de zelfstandige automatisch door de fiscus aan het RSVZ bezorgd en verder aangeleverd aan het bevoegd sociaal verzekeringsfonds.

Bepaalde inkomstgegevens worden fiscaal niet aangegeven of gemeld (bijvoorbeeld niet-inwoners) o.m. in het kader van gelijktijdige tewerkstelling in België en een ander land van de Europese Unie, met als gevolg dat deze inkomsten bij gebrek aan taxatie niet doorstromen naar het RSVZ of het sociale verzekeringsfonds.

Het RSVZ zou de administratie der belastingen in kennis kunnen stellen van de uitoefening van bepaalde activiteiten waarvoor fiscaal geen taxatie of melding van inkomstgegevens werd gedaan.

Daarnaast ondervindt de inspectiedienst moeilijkheden om fiscale dossiers te raadplegen omwille van de vervanging van het papieren dossier naar een elektronisch dossier.

Te nemen maatregelen

Verruiming van de gegevensuitwisseling tussen Financiën en RSVZ.

Verbetering van de consultatiemogelijkheden van fiscale databanken door de diensten van het RSVZ.

Regeling van de elektronische toegang tot de fiscale gegevens voor de inspectiediensten van het RSVZ.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën en de Minister van Zelfstandigen.

2. EFFICIENTE CONTROLE EN FRAUDEBESTRIJDING

2.1. Gestructureerde gegevensuitwisseling tussen de sociale inspectie-diensten en de RSZ met betrekking tot de vaststellingen werfcontroles buiten het SIOD verband

Situatieschets

Artikel 30 bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, stelt dat de aannemer die de verplichting om de werken aan te geven aan de RSZ niet naleeft, aan de RSZ een som verschuldigd is die gelijk is aan 5 % van het totale bedrag van de werken, exclusief BTW, die niet gemeld werden. De onderaannemer die nalaat om aan de aannemer schriftelijk te signaleren dat hij een beroep doet op één of meerdere andere onderaannemers is zelf aan de RSZ een som verschuldigd die gelijk is aan 5% van het totale bedrag van de werken, exclusief BTW, die hij toevertrouwd heeft aan zijn onderaannemer of aan zijn onderaannemers.

Momenteel worden door diverse andere inspectiediensten dan de RSZ (vb. RVA,,...) werfcontroles (bouwsector) georganiseerd buiten SIOD verband voortvloeiend uit hun eigen strategische keuzen. Tot op heden is er geen systematische, veralgemeende gegevensuitwisseling tussen deze diensten en de RSZ met betrekking tot de gedane vaststellingen tijdens voormelde werfcontroles.

Te nemen maatregel

Gestructureerd uitwisselen van de relevante gegevens tussen de RSZ en de Sociale Inspectiediensten die werfcontroles verrichten buiten het SIOD verband.

Uitvoering van het actiepoint.

De Minister van Werk, de Minister van Zelfstandigen en de Minister van Sociale Zaken.

2.2. Sociale uitkeringsfraude

Situatieschets

Recent is in de media sprake van belangrijke vormen van uitkeringsfraude, meer bepaald in de sector van de ziekteverzekering. Volgens het Europees Netwerk tegen fraude en corruptie in de gezondheidszorg, gaat naar schatting jaarlijks 1% van het budget verloren aan fraude. Dit is mogelijk nog een onderschatting.

Te nemen maatregelen

In de nieuwe bestuursovereenkomst met de overheid die het RIZIV tegen het eind van het jaar voorbereidt, zal bijzondere aandacht worden besteed aan een actieplan tegen vormen van sociale uitkeringsfraude, waarbij prioriteiten zullen worden voorgesteld. Meer in het bijzonder zal aandacht besteed worden aan misbruiken in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

2.3. De curatoren

Situatieschets

De beschrijving van de doelgroep heeft de noodzaak aangetoond van een controle op de fiscale verplichtingen van de curatoren, als belastingplichtige (minimumhonoraria, achterstallen, werken onder vennootschapsvorm, ...) en als gerechtelijk mandataris (aangifte BTW, neerlegging van de rekeningen). Ongeveer 900 curatoren maken deel uit van de doelgroep. De controleactie zou gaan over 150 dossiers. Twaalf testdossiers werden onderzocht. Vijf zijn reeds afgewerkt. In totaal heeft dit geleid tot een verhoging van de belastbare basis op vlak van directe belastingen van 207.000 euro.

De meeste curatoren verrichten de RSZ-aangifte niet en brengen het elektronische personeelsbestand niet in orde. Dat berokkent de RSZ de volgende financiële schade:

1. de RSZ kan de volledige schuldvordering niet altijd binnen de wettelijke termijn (1 jaar) indienen
2. de RSZ financiert volledig het in orde brengen van het sociaal dossier
3. de RSZ-inspectie besteedt veel tijd aan de behandeling van falingsdossiers, tijd die veel nuttiger zou kunnen worden besteed aan de fraudebestrijding.

Te nemen maatregelen

Bij deze actie zullen, voor iedere betrokken curator, eveneens 5 falingsdossiers geanalyseerd worden. Een verband zal worden gemaakt met het predictiemodel, voorzien in Coperfin 2008, dat voorziet dat ad-hocmaatregelen zouden worden genomen teneinde de fiscale schulden te kunnen invorderen.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van een studie om te komen tot een wijziging van de wet van 27 juni 1969 opdat er niet langer betwisting is van de verplichting voor de curatoren om de RSZ-aangiften op te stellen en om het elektronisch personeelsbestand bij te houden.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën en de Minister van Sociale Zaken.

2.4. Splitsing van eigendomsrechten

Situatieschets

De beschrijving van deze doelgroep heeft de volgende problematieken in kaart gebracht: constructies, waarin het vruchtgebruik dat eigendom is van de vennootschap, wordt overgewaardeerd; de niet-belastbaarheid van de afstand van het vruchtgebruik; kosten gedragen door de vruchtgebruiker die ten laste van de naakte eigenaar zijn; de verwerving van de volle eigendom door de naakte eigenaar bij het uitdoven van het vruchtgebruik en dit zonder of tegen betaling van een zeer kleine vergoeding; de waardering van de voordelen van alle aard.

Te nemen maatregelen

De ontwikkeling van de database met te onderzoeken vruchtgebruiken zit in de eindfase en moet worden gefinaliseerd en getest.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën.

2.5. Gerichte actie op goederenstromen van limonades en mineraal water

Situatieschets

Limonades en mineraal water zijn geen communautaire accijnsgoederen maar zijn in België nationale accijnsgoederen. Daardoor worden limonades en mineraal water niet aan de strenge opvolgingsregels via AGD's (Administratief Geleidedocument) onderworpen. Op deze goederen is op de inverbruikstelling in België wel een (nationale) accijns en BTW op deze accijns verschuldigd naast eventueel een verpakkingsheffing.

Te nemen maatregelen

Onder de coördinatie van de Bijzondere belastinginspectie (BBI) voeren haar diensten alsmede die van de Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit (AOIF) en de Administratie der douane en accijnzen, gerichte acties uit op goederenstromen van limonades en mineraal water uit buurlanden met miskennis van de regelgeving inzake inkomstenbelastingen, BTW, accijnzen en verpakkingsheffing.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën ziet toe op de uitvoering.

2.6. Strijd tegen de georganiseerde (sociale) fraude (onrechtmatige onderwerping)

Situatieschets

Een belangrijk en verontrustend nieuw fraudeverschijnsel is dat van de onrechtmatige onderwerping. Door het bewust indienen van fictieve gegevens over fictieve bedrijven en niet-bestaande tewerkstelling wordt ten onrechte het recht geopend op sociale uitkeringen zoals werkloosheidsuitkering, gezinsbijslagen, ziekte-uitkeringen. Ook worden valse loondocumenten gebruikt om bij financiële instellingen leningen aan te gaan, die dan niet terugbetaald worden of met geld uit witwascircuits worden terugbetaald.

Het is duidelijk dat deze carrousels een spectrum aan criminele activiteiten herbergen, die ingaan tegen alle gebieden van de wetgeving (sociaal, fiscaal, vennootschapsrecht, verblijf,..).

Ook in het sociaal statuut der zelfstandigen wordt men geconfronteerd met "fictieve" aansluitingen als zelfstandige."

Te nemen maatregelen

Een onverbiddelijke én snelle actie tegen deze georganiseerde circuits die door de verkoop van kits met valse (loon)documenten, valse C4's, valse SIS-kaarten, de sociale zekerheid ondermijnen en andere actoren uit de financieel-economische wereld ontregelen, is een absolute prioriteit.

Om doeltreffende en snelle onderzoeken te kunnen voeren, dienen de activiteiten van de verschillende gespecialiseerde cellen van de betrokken instellingen van sociale zekerheid nog meer op elkaar te worden afgestemd; ook dient de permanente verbinding met de gerechtelijke overheden te worden voortgezet en versterkt.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Sociale Zaken, Werk en Zelfstandigen.

2.7. BTW-tegoeden in « Delaware »- en « Limited »-constructies

Situatieschets

De ontvangkantoren hebben praktijken ontdekt die gebaseerd zijn op het oprichten van vennootschappen volgens het recht van de Amerikaanse staat Delaware en meer recentelijk volgens het Brits recht onder de vorm van " Limited companies". Volgens de eerste analyses zou het hier gaan om het frauduleus organiseren van insolventie, met niet invorderbare fiscale schulden als gevolg. Bovendien heeft de beschrijving toegelaten de onterechte creatie van BTW-tegoeden te ontdekken in hoofde van die vennootschappen.

Te nemen maatregelen

Een analyse en een evaluatie van de financiële risico's, gevolgd door een fiscale aanpak.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën.

2.8. Checkdoc (voorheen Belgian Verification System)

Situatieschets

Het Nationaal Veiligheidsplan 2008-2011 goedgekeurd door de Ministerraad op 01 februari 2008 vermeldt als prioritair veiligheidsfenomeen bij de ernstige economische en financiële criminaliteit, onder meer de acties die de politie vooral zal richten tegen fraude, waaronder identiteitsfraude.

Allerhande fraude wordt vergemakkelijkt door het gebruik van valse of vervalste documenten, maar ook gestolen, verloren en ongeldige documenten, zoals identiteitskaarten, verblijfsvergunningen, paspoorten, rijbewijzen, inschrijvingsbewijzen van voertuigen, enz.

Momenteel wordt onder leiding van de FOD Binnenlandse zaken – Algemene Directies ‘Veiligheid en preventie’ en ‘Instellingen en Bevolking’ – een ‘web-based’-applicatie ontwikkeld genaamd ‘Checkdoc’, waarbij via het Internet gecheckt kan worden of een bepaald documentnummer mogelijk problematisch is.

Dit project in samenwerking met de FOD’s ‘Buitenlandse zaken’ en ‘Mobiliteit en Vervoer’ alsook de federale politie, nadert zijn testfase waarbij de toepassing eerst in een overheidsomgeving zal worden uitgetoetst, alvorens het aan alle burgers en ondernemingen ter beschikking te stellen.

Aangezien ‘Checkdoc’ op termijn iedereen zal toelaten de betrouwbaarheid van documenten ‘on line’ te verifiëren, zal dit resulteren in een verhoogde aangifte dan wel klacht van mogelijke fraudegevallen bij eerstelijnsdienstverleners. Deze laatste zullen in het kader van hun onderzoeken een evenredig verhoogd aantal keren beroep doen op de expertise van de Centrale Dienst voor de Bestrijding van Valsheden (CDBV) in de schoot van de directie economische en financiële criminaliteit (DJF) betreffende betwiste documenten, hierbij gebruik makende van hun expertendatabank ‘Braingate’. Indien de controle van een document in ‘Checkdoc’ een ‘HIT’ provoceert, wordt de CDBV hiervan ter informatie verwittigd (feedback in tweede lijn voor analytische doeleinden).

Ten tweede zullen de in de Algemene nationale gegevensbank van de politie (ANG) gesignaleerde verloren dan wel gestolen documenten, de facto ‘indirect’ worden geconsulteerd aangezien zij middels een ‘upload’ op basis van reeds bestaande overeenkomsten, voorhanden zijn in de door ‘Checkdoc’ geconsulteerde bestanden bij de respectievelijke FOD’s betrokken bij het project (thans Binnenlandse en Buitenlandse Zaken; Mobiliteit en Vervoer). Het zorgvuldigheidsprincipe van de openbare dienstverlening, waaronder het ter beschikking stellen van data ter consultatie van het brede publiek via ‘Checkdoc’ valt (zie ter zake de aansprakelijkheidsvrijwaring van het project), noodzaakt CDBV om voortaan alle vattingen in de ANG van (identiteits)-documenten, dus ook deze ingevoerd door de lokale politie, te controleren op hun volledigheid en betrouwbaarheid. Zoals herhaaldelijk in het verleden aangetoond, is de kwaliteit van deze vattingen momenteel nog niet gegarandeerd. Bovendien moet absoluut vermeden worden dat een controle door burgers en ondernemingen in ‘Checkdoc’ op enigerlei wijze in strijd zou zijn met een (navolgende) controle door de (lokale) politie in hun eigen ANG (vrijwaring van de integriteit van de ANG), waaruit dus de verplichting ontstaat om de ANG inhoudelijk te synchroniseren met de andere databanken betrokken bij het project ‘Checkdoc’. CDBV samen met de directie van de operationele politievorming (CGO) in de schoot van het commissariaat-generaal van de federale politie alsook de directie van de telematica (DST), zullen hierin een sleutelrol moeten spelen.

Ten slotte is de CDBV betrokken bij het via ‘Checkdoc’ aan de gebruikers ter beschikking stellen van informatie over de veiligheidskenmerken van documenten. Het spreekt voor zich dat hun huidige expertendatabank ‘Braingate’ ook hierbij een sleutelrol krijgt toebedeeld.

Te nemen maatregelen

Het College vindt het zinvol vanuit het oogpunt fraudebestrijding het project 'Checkdoc' te ondersteunen.

CDBV heeft bijkomende behoeften aan capaciteit en/of middelen teneinde haar opdrachten als expertisecentrum inzake valse en vervalste documenten na te komen en te vrijwaren:

- een uitbreiding van haar organieke tabel met 5 FTE's
- aangepast informaticamateriaal
- de upgrade van haar expertendatabank 'Braingate'.

CGO en DST moeten in de wettelijke en technische mogelijkheid gesteld worden om op regelmatige basis een 'upload' te verzekeren vanuit de ANG naar 'Checkdoc' van de voor het project relevante gegevens. Bovendien moet de CDBV met medewerking van deze directies een ruimere toegang krijgen tot de databanken van de respectievelijke FOD's betrokken bij het project teneinde minstens de historische gegevens van de afgeleverde documenten te kunnen consulteren in kader van hun expertise opdracht.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Mobiliteit.

2.9. Uitbreiding van de samenwerking eCops/Economie naar Financiën en eventuele andere partners

Situatieschets

De bestaande samenwerking in de strijd tegen de via het Internet verrichte fiscale en sociale malversaties, tussen Economische Zaken (Cel voor internetbewaking - cf. artikel 23 van de wet van 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij) en de federale politie (- cf. eCops : samenwerkingsprotocol tussen Economische en Binnenlandse Zaken van 23 januari 2007) kan uitgebreid worden tot een samenwerking met Financiën.

Te nemen maatregelen

De samenwerkingsovereenkomst eCops tussen Binnenlandse Zaken en Economie voorziet in de mogelijkheid tot uitbreiding naar andere partners, mits het voorzien van de nodige middelen en personeel bij de Federal Computer Crime Unit (FCCU) bij de politie.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën contacteert de Ministers van Binnenlandse Zaken en Ondernemen om het samenwerkingsverband eCops uit te breiden.

2.10. Bestrijding van de grote en georganiseerde fiscale fraude (Protocol en ter beschikking stelling van fiscale ambtenaren)

Situatieschets

Een 'Samenwerkingsprotocol aangaande de strijd tegen mechanismen van grote en georganiseerde fiscale fraude met een internationale dimensie en tegen systemen van complexe fiscale fraude' (GFFO) werd, aldus de gewezen Staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude, de Heer H. JAMAR, goedgekeurd door de regering om op 01 januari 2007 in werking te treden.

Voor de volledigheid moet onderlijnd worden dat toen nog een aantal beschouwingen en opmerkingen hangende waren, zowel vanuit Justitie (vormelijke (legistische) onvolmaaktheden, opmerkingen betreffende de inhoud alsook nog enkele voorbehouden) als vanuit de politie (reflecties en bemerkingen). Mogelijks geldt dit ook nog voor de FOD Financiën. Een en ander werd in de schoot van de werkzaamheden van het College bevestigd.

Het protocol refereert ook naar de terbeschikkingstelling van gespecialiseerde fiscale ambtenaren bij de federale politie, alsook bij de procureur des Konings of de arbeidsauditeur. Thans loopt binnen de FOD Financiën de procedure tot het ter beschikking stellen van bijkomende ambtenaren van de fiscale administraties teneinde de federale politie bij te staan in de strijd tegen de georganiseerde economische en financiële criminaliteit (KB 23 januari 2007). Dit is ook zo ten aanzien van de ambtenaren die ter beschikking gesteld zijn aan de parketten van de Procureur des Konings (KB 21 januari 2007).

Noch het samenwerkingsprotocol met de installatie van een gemengde ondersteuningscel ad hoc (OCS GFFO) en een algemene coördinatiestructuur, noch de terbeschikkingstelling van gespecialiseerde fiscale ambtenaren zijn momenteel (volledig) uitgevoerd.

Te nemen maatregelen

- Het samenwerkingsprotocol is onontbeerlijk voor (de voortzetting van) de bestrijding van de grote en georganiseerde fiscale fraude. Daarom is het wenselijk het zo snel mogelijk uit te voeren, onder meer met het oog op de inplaatsstelling van de gemengde ondersteuningscel ad hoc (OCS GFFO) en de algemene coördinatiestructuur. Een werkgroep moet de laatste legistische problemen oplossen die nog hangende waren.
- De thans lopende procedure tot (bijkomende) terbeschikkingstelling van gespecialiseerde fiscale ambtenaren bij de federale politie (16 FTE's), alsook bij de procureur des Konings of de arbeidsauditeur (18 FTE's), moet binnen de kortst mogelijke termijn worden afgerond.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën en zijn Staatssecretaris, de Minister van Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken.

2.11. Nummerplatenfraude – Verkeersboetes

Situatieschets

Boetes voor verkeersovertredingen door bestuurders van auto's met buitenlandse nummerplaten worden in onvoldoende mate geïnd en ingevorderd. De identificatiegegevens van de bestuurder of eigenaar van het voertuig worden niet geleverd door de andere (Lid)Staat van waaruit de nummerplaat afkomstig is.

Momenteel worden de identiteitsgegevens niet systematisch opgevraagd via de voorziene contactpunten of via de verkeerde kanalen waardoor zij niet worden verkregen en invordering of vervolging onmogelijk wordt. Het is onduidelijk hoe en/of de politieparketten de identiteiten van de overtreeders opvragen.

De ontwikkeling van computerprogramma's die geautomatiseerde opvragingen in de kentekenregisters van de aan het Verdrag van Prüm deelnemende landen mogelijk maakt, is nog niet klaar. Een bilateraal akkoord met Frankrijk over de uitwisseling van gegevens in verband met verkeersovertredingen is nog niet afgesloten.

Te nemen maatregelen

De politieparketten moeten de nodige maatregelen treffen om verkeersovertredingen door bestuurders van auto's met buitenlandse nummerplaten te vervolgen.

De ontwikkeling van computerprogramma's die geautomatiseerde opvragingen in de kentekenregisters van de aan het Verdrag van Prüm deelnemende landen mogelijk maakt, moet worden bespoedigd. De besprekingen in verband met het bilateraal akkoord met Frankrijk over de uitwisseling van gegevens in verband met verkeersovertredingen, moeten zo snel mogelijk worden afgerond.

In kaart brengen van de omvang van de behandelde en niet behandelde overtredingen: percentages van vervolgingen, dagvaardingen, veroordelingen en gedwongen uitvoeringen, door de parketten, in hoofde van de buitenlandse overtreeders.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Justitie moet de parketten opdracht geven vervolgingen in te stellen en adequate statistieken voor te leggen.

De Staatssecretaris voor Mobiliteit moet de ontwikkeling van de computerprogramma's en -infrastructuur voor de gegevensuitwisseling met andere landen bespoedigen.

De Minister van Buitenlandse Zaken moet de besprekingen in verband met het bilateraal akkoord met Frankrijk bespoedigen.

2.12. Nummerplatenfraude – Belastingen

Situatieschets

Buitenlanders verblijven in België (meestal in de grensstreek, maar ook in de steden) zonder inschrijving in de bevolkingsregisters of wachtregisters. Zij laten hun voertuigen ook niet inschrijven bij de DIV waardoor zij de belasting op de inverkeerstelling en verkeersbelasting ontduiken. Zij ontduiken, door zich niet in te schrijven, eveneens de personenbelasting en de gemeentelijke belastingen en retributies.

Belgen in de grensstreek nemen een fictief adres of postbusadres in Frankrijk, schrijven hun auto in Frankrijk, verblijven de facto in België, en gebruiken in België hun auto met Franse nummerplaat. Zij genieten ook meestal van lagere belastingtarieven en ontlopen alle gemeentelijke belastingen en retributies.

Vanaf 1 juni 2008 moet iedere EU-burger, die zich komt vestigen in een lidstaat zich ook inschrijven in het wachtregister. De inschrijving in het wachtregister is voldoende om een tijdelijke nummerplaat te krijgen bij DIV. Voor deze tijdelijke nummerplaat moet echter geen BIV of VB betaald worden gedurende zes maanden. Carrousels worden opgezet door na afloop van de periode een nieuwe tijdelijke nummerplaat aan te vragen voor dezelfde auto door familieleden of vrienden, waardoor opnieuw 6 maanden vrijstelling van BIV en VB ingaat.

Te nemen maatregelen

De gemeenten moeten (wettelijk voorzien) actief opsporen wie in de gemeente verblijft zonder ingeschreven te zijn.

De verkeerspolitie moet controles uitvoeren (rond de steden) op auto's met een buitenlandse nummerplaat.

De vrijstelling van BIV en VB op tijdelijke nummerplaten moet voor een veel kortere periode geleden (3 maand) en mag bij vernieuwing of verlenging voor eenzelfde voertuig niet meer gegeven worden.

DIV krijgt geen informatie van de gemeenten als een persoon uit het wachtregister verdwijnt en in het bevolkingsregister is opgenomen. DIV wordt dus niet automatisch verwittigd dat een gewone nummerplaat moet ingeschreven worden. In omgekeerde richting geeft DIV geen informatie aan de gemeente als voor een voertuig verlenging(en) van tijdelijke nummerplaten wordt gevraagd. (wat kan wijzen op verblijf in België).

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën verlaagt de termijn van vrijstelling van BIV en VB voor tijdelijke nummerplaten en schaft de vrijstelling af bij verlenging of vernieuwing van een tijdelijke nummerplaat voor eenzelfde voertuig. De Minister van Financiën geeft opdracht aan de Douane om voldoende, repetitieve controles uit te voeren.

De Minister van Binnenlandse Zaken wijst de gemeenten op hun plicht actief op te sporen welke buitenlanders niet ingeschreven zijn in de registers en geeft de gemeenten opdracht de nuttige gegevens uit te wisselen met DIV

De Staatssecretaris voor Mobiliteit geeft DIV de opdracht de nuttige gegevens uit te wisselen met de gemeenten.

2.13. Koppelen van de gegevens van de databanken LIMOSA en de databank werkmeldingen

Situatieschets

Artikel 30 bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, stelt dat de aannemer die de verplichting om de werken aan te geven aan de RSZ niet naleeft, aan de RSZ een som verschuldigd is die gelijk is aan 5 % van het totale bedrag van de werken, exclusief BTW, die niet gemeld werden. De onderaannemer die nalaat om aan de aannemer schriftelijk te signaleren dat hij een beroep doet op één of meerdere andere onderaannemers is zelf aan de RSZ een som verschuldigd die gelijk is aan 5% van het totale bedrag van de werken, exclusief BTW, die hij toevertrouwd heeft aan zijn onderaannemer of aan zijn onderaannemers.

Wanneer een niet-Belgische werkgever of zelfstandige tijdelijk of gedeeltelijk opdrachten uitvoert in België, moeten deze activiteiten op voorhand gemeld worden via www.limosa.be. Echter wanneer een niet in België gevestigde aannemer opdrachten uitvoert voor een Belgische hoofdaannemer in België dan is er meldingsplicht van de werken (onderaannemer) in het kader van artikel 30 BIS. Het is niet omdat er een geldige LIMOSA-melding gebeurde dat er geen werkmelding dient te gebeuren.

Er is geen koppeling tussen de Databank Limosa (RSZ) en Databank art.30 BIS werkmeldingen (RSZ).

Tevens zou in het verlengde van deze problematiek ook een koppeling kunnen worden gemaakt met bepaalde gegevens in het Limosakadaster (voor wat de bouwondernemingen betreft) en de gegevens waarover het Fonds Bestaanszekerheid van de bouwsector (PDOK) beschikt. De meeste buitenlandse bouwbedrijven die hier in België activiteiten komen ontwikkelen moeten namelijk ook aan de PDOK een bijdrage betalen in het kader van het zogenaamde “weerverlet en of getrouwheidszegels”-systeem. Wanneer dit niet gebeurt ontstaat er dus een sociale schuld, waardoor deze bedrijven mogelijks op de site 30 bis geafficheerd moeten worden. De uitwisseling van dienstige informatie terzake met de betrokken instanties is hiervoor aangewezen. Om dit te kunnen realiseren moeten er nog een aantal afspraken worden gemaakt met de PDOK, de RSZ en de KBO.

Te nemen maatregelen

Databanken Artikel 30 BIS/LIMOSA koppelen, alsook koppeling van bepaalde gegevens in het Limosakadaster (voor wat de bouwondernemingen betreft) en de gegevens waarover het Fonds Bestaanszekerheid van de bouwsector (PDOK) beschikt.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Sociale Zaken en de Minister van Werk.

2.14. Voortzetting van de gerichte gecoördineerde acties

Situatieschets

Sinds 2004 werden door de overheid onder de naam Tam-Tam acties de activiteiten van de bel- en nachtwinkels grondig gecontroleerd omdat allerlei vormen van fraude in deze sectoren werd vastgesteld. Deze multidisciplinaire controles worden uitgevoerd door zowel fiscale, economische en sociale inspectiediensten, meestal binnen de grote steden en hun agglomeraties, hierbij ondersteund door de politiediensten. Dit gezamenlijke optreden wil een einde maken aan allerlei inbreuken in bel- en nachtwinkels, waaronder belastingontduiking en sociale fraude.

Te nemen maatregelen

Deze multidisciplinaire 'TAM TAM'-acties verder zetten door de betrokken administratieve en politiediensten met het oog op sanering van de sector van bel- en nachtwinkels qua 'compliance' aan de vigerende wet- en regelgeving.

Tevens kan worden onderzocht of deze gerichte gecoördineerde acties ook niet kunnen worden uitgevoerd ten aanzien van andere fraudegevoelige sectoren zoals bijvoorbeeld de sector van de tweedehandsauto's.

Nagaan of de frequentie van deze controleoperaties moet worden opgedreven en/of de onderlinge rapportage van de resultaten onder de verschillende deelnemende administraties niet kan worden verbeterd.

Uitvoering van het actiepunt

De Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, de Minister van Financiën en zijn Staatssecretaris, de Minister van Ondernemen, de Minister van Justitie, de Minister van Zelfstandigen en de Minister van Binnenlandse Zaken.

2.15. De fictieve domicilies en postbusadressen

Situatieschets

De doelgroep « fictief domicilie » behandelt een controleactie met de bedoeling fictieve verplaatsingen van domicilies te ontdekken.

Te nemen maatregelen

De impact op vlak van ten onrechte uitgekeerde sociale uitkeringen zou heel belangrijk kunnen zijn.

Aanpak van het fenomeen der domiciliatie- adressen welke vaak aangewend worden in het kader van netwerken van fiscale (carroussels, fictieve facturen, ...) en sociale (valse loonfiches, valse C 4 documenten, ...) fraude.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van KMO's en Zelfstandigen, de Minister van Sociale Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken.

2.16. Strijd tegen niet-aangegeven arbeid

Situatieschets

Niet-aangegeven arbeid is niet alleen een ernstig verstorend gegeven voor de normale werking van de arbeidsmarkt en van de economie (met zowel bonafide werkgevers als werknemers als slachtoffer), maar tevens brengt het de geloofwaardigheid en de financiering van het stelsel van de sociale zekerheid in gevaar; in een aantal gevallen gaat het zelfs gepaard met ernstige aantasting van de menselijke waardigheid.

Onder het begrip niet-aangegeven arbeid moet hierbij worden begrepen:

1. de situatie van werknemers die niet of slechts gedeeltelijk zijn aangegeven bij de sociale zekerheid
2. de situatie van werknemers die ten onrechte een arbeidsinkomen met een sociale uitkering cumuleren
3. de situatie van werknemers die het slachtoffer zijn van economische uitbuiting
4. de situatie van buitenlandse werknemers die in België zonder geldige verblijfs- en/of arbeidsvergunning zijn tewerkgesteld en niet zijn aangegeven bij de Belgische sociale zekerheid of deze van het land van oorsprong.

Te nemen maatregelen

De strijd tegen de niet-aangegeven arbeid moet de hoofdprioriteit van de arrondissementscellen zijn.

De arrondissementscellen worden verzocht in 2008 tenminste 9.000 controles uit te voeren, waarvan 4.500 op eigen initiatief en 4.500 doelgerichte controles toegespitst dienen te worden in vier sectoren, vrij éénvormig aanwezig in het ganse land:

- de bouwsector (overspoeld door een stroom Oost-Europese werknemers maar ook door bvb. een Braziliaanse filière)
- de horecasector
- de schoonmaakbedrijven (in samenwerking met de Bijzondere belastinginspectie)
- de garages.

Uitvoering van het actiepunt

De arrondissementscellen met alle actoren betrokken bij de sociale fraude en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst.

2.17. Ondernemingen in de sector industriële reiniging

Situatieschets

Binnen de sector heerst er een scherpe concurrentie waardoor de schoonmaakwerken aangenomen dienen te worden tegen zeer concurrentiele tarieven. Sommige malafide ondernemingen proberen dit te realiseren door uitbesteding van het werk aan verschillende ondernemingen die op hun beurt beroep doen op onderaannemers.

Het cascadesysteem bevat minstens drie niveaus. Op het laagste niveau worden fictieve facturen uitgeschreven die voor een financiële stroom zorgen, nodig voor betalingen in het zwart. De organisatie die dit alles op touw zet en beheert, behaalt haar 'winsten' o.a. door het niet betalen van de sociale bijdragen en de eventuele BTW, eventueel als onderdeel van een BTW-carrousel.

Dit cascadesysteem blijft bestaan door het feit dat de ondernemingen, die zich onderaan bevinden, bij de eerste controleactie in falingsgang gaan en onmiddellijk vervangen worden door een andere onderneming die reeds met dit doel voor ogen werd opgericht. Het personeel, al dan niet ingeschreven, wordt continu doorgesluisd van de ene naar de andere onderneming vaak zonder hun medeweten. Het personeel tewerkgesteld op het onderste niveau geniet vaak, ten onrechte, diverse sociale uitkeringen.

Te nemen maatregelen

Gezien de aard van de betrokken inbreuken lijkt een samenwerking met de sociale sector natuurlijk noodzakelijk.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van Werk, de Minister van KMO's en Zelfstandigen en de Minister van Sociale Zaken (rekening gehouden met het sectoraal partnerschap).

2.18. Strijd tegen fraude door dienstenchequebedrijven

Situatieschets

De dienstencheques dienen drie grote doelstellingen: de creatie van werkgelegenheid voor laaggeschoolden, het aanbieden van diensten aan personen en de strijd tegen het zwartwerk.

In het licht van deze drie doelstellingen kent het systeem een onbetwistbaar succes. Helaas wordt de reglementering van de dienstencheques ook misbruikt en is zij ook een middel voor een zekere fraude. De ernst van de inbreuken varieert: soms gaat het om kleine inbreuken, maar in andere gevallen gaat het om georganiseerde fraude. Deze situatie mag niet blijven voortduren.

Respect voor de regelgeving en de strijd tegen de fraude moeten in de komende jaren versterkt worden.

Het is daarom nodig om het aantal controles van de verschillende inspectiediensten te verhogen, maar ook om de acties meer te coördineren en een adequaat gevolg te geven aan pertinente informatie in het kader van de controle op de dienstenchequebedrijven.

Te nemen maatregelen

Om optimaal en efficiënt te kunnen werken, moeten de analyses en de controles van de verschillende inspectiediensten (RVA, RSZ, Toezicht sociale wetten, RSZ-PPO, Sociale inspectie) meer worden gecoördineerd, met name om een optimale opsporing van de inbreuken te garanderen en om een zo groot mogelijk aantal dienstenchequebedrijven te kunnen controleren.

De uitwisseling van gegevens dient ook meer gestructureerd te gebeuren. Daarom moeten niet alleen de resultaten worden meegedeeld aan de bevoegde administraties, maar ook aan het secretariaat van de erkenningscommissie (RVA) om, indien nodig, de juiste maatregelen te nemen voor intrekking of schorsing van de erkenning.

Er zou een regelmatige vergelijking van de databestanden van RVA, RSZ, RSZ-PPO en de fiscale administratie moeten georganiseerd worden. Daardoor kunnen we zeker zijn van de bijdragen aan RSZ of RSZ-PPO en van de betaling van fiscale schulden door de dienstenchequebedrijven

De relevante informatie die nu al bestaat bij RVA, RSZ en RSZ-PPO moet trouwens zo veel als mogelijk gebruikt worden om indiciën van mogelijke inbreuken in dienstenchequebedrijven te detecteren

Tenslotte moet, bij een erkenningsaanvraag, deze relevante informatie onderling uitgewisseld worden, zodat we zeker zijn dat deze ondernemingen niet eerder in faling waren of sociale schulden hadden.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Werk en Sociale Zaken.

2.19. Handelaars in oude metalen

Situatieschets

De beschrijving van deze doelgroep heeft de problemen van de aankoopborderels in de sector van de oud ijzerhandelaars en de identificatie van de personen van wie het oud ijzer gekocht wordt, aan het licht gebracht. Deze actie situeert zich in het breder kader van de metaaldieven.

Te nemen maatregelen

De professionele vereniging Coberec en de FOD's Binnenlandse Zaken en Economie verenigen hun inspanning teneinde de misbruiken te bestrijden en de sector te saneren.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van KMO's en Zelfstandigen de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Ondernemen.

2.20. De organisatie van culturele manifestaties, sportmanifestaties en vermakelijkheden

Situatieschets

Een volledige beschrijving van de verschillende sectoren betreffende deze doelgroep is tot stand gebracht rekening houdend met de tussenkommende partijen, de risico's en de indicatoren. Deze beschrijving brengt verschillende problemen aan het licht: de BTW-plicht en belastbaarheid in de directe belastingen in hoofde van de organisatoren en deelnemers, Belgisch of buitenlands; de vestiging en invordering van de BTW en belastingen, daarin begrepen de voorheffingen. Een betrouwbare gegevensbank is in de eindfase van realisatie en wordt getest bij een opsporingsdienst.

De operaties met betrekking tot de organisatie van culturele manifestaties, sportmanifestaties en vermakelijkheden slaan niet alleen op de organisatoren, maar ook op de randgevolgen van de te ondernemen controles, met name alle ondernemingen die "draaien" rond deze evenementen (bv.: horeca).

Te nemen maatregelen

Het beheer van de database uitbreiden tot het nationale niveau alsook het systematiseren van de controle- en onderzoeksprocedures zal een belangrijke opwaardering vergen van de lokale opsporingsdiensten. Twee modellen van proces-verbaal (een voor de organisator en een voor de deelnemer) die de opsporingsdiensten zullen moeten gebruiken bij de verzameling van gegevens, zijn uitgewerkt.

Het effect op het niveau van de overtreding van de sociale reglementering met betrekking tot niet ingeschreven tewerkgesteld personeel bij de beoogde organisaties is zeer belangrijk.

Het aantal dossiers is substantieel, maar gezien de gevoeligheid van het onderwerp, kan een autobegrenzing ingesteld worden door middel van een voorafgaande nauwkeurige rapportering.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van Sociale Zaken, de Minister van KMO's en Zelfstandigen en de Minister van Werk.

2.21. Sector wegtransport

Situatieschets

De beschrijving van de doelgroep zit in de eindfase. Ongeveer 7.600 vennootschappen in de transportsector kunnen betrokken zijn. De beschrijving heeft de risico's gedefinieerd met betrekking tot de fraude met eurovignetten, onvoldoende omzet, toekenning van zwarte lonen, betaling van de lonen in het buitenland en meer in het algemeen de fictieve delocalisatie. In het kader van de beschrijving van de werkgroep werd voor elke transporteur een "uniek dossier" gecreëerd, dat alle gegevens vermeldt met betrekking tot de verkeersbelasting, het eurovignet, de accijnzen, de inkomstenbelastingen en de BTW, evenals alle boekhoudgegevens, die werden neergelegd bij de Nationale Bank. De beschrijving heeft aangetoond dat meer dan 3.800 ondernemingen over talrijke vrachtwagens beschikken zonder een enkele chauffeur.

Te nemen maatregelen

Het probleem van de valse delocalisaties van personeel zal moeten worden onderzocht en maatregelen op vlak van bedrijfsvoorheffing zullen moet genomen worden. De samenwerking tussen de douanediens en de opsporingsinspecties van de L.O.D. van de A.O.I.F. zal nodig zijn.

Samenwerking met de sociale inspectiediensten zou wenselijk zijn met het oog op de controle van de tachograafschijven.

De Dienst Coördinatie en Uitvoering (DCU/SEC) binnen Financiën zal instaan voor de coördinatie, meerbepaald inzake databanken en becijfering van de verschillende operaties.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën geeft opdracht tot onderzoek en samenwerking tussen de fiscale diensten en met de sociale inspectie.

De Minister van Sociale Zaken, de Minister van Werk en de Staatssecretaris voor Mobiliteit, voor het uitvoeren van de controles op tachograafschijven (rekening houdend met het actieplan van 20/11/2001 betreffende de samenwerking tussen de verschillende controlediensten met het oog op de coördinatie van de controles van het personen- en goederenvervoer over de weg (B.S. 19/02/2002 p. 6319 en volgende).

2.22. Controle op de uitbetaling van accijnzen op beroepsdiesel

Situatieschets

De terugbetaling van accijnzen op de professionele diesel wordt gekenmerkt door een zekere fraudegevoeligheid.

Te nemen maatregelen

De administratie der douane en accijnzen zal, in de tweede helft van het jaar 2008 de controles opvoeren op de juistheid van de aanvragen tot terugbetaling die in het verleden werden ontvangen en waarvoor terugbetalingen hebben plaats gehad. De opsporingsdiensten van de administratie zullen de fraudegevoeligheid van het terugbetalingssysteem blijven bewaken.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën ziet toe op de uitvoering.

3. VERVOLGINGSBELEID EN AFDOENDE SANCTIONERING

3.1. Ter beschikking stelling van fiscale ambtenaren

Situatieschets

Het protocol 'Samenwerkingsprotocol aangaande de strijd tegen mechanismen van grote en georganiseerde fiscale fraude met een internationale dimensie en tegen systemen van complexe fiscale fraude' (GFFO) refereert naar de terbeschikkingstelling van gespecialiseerde fiscale ambtenaren bij de federale politie, alsook bij de procureur des Konings of de arbeidsauditeur. Thans loopt binnen de FOD Financiën de procedure tot het ter beschikking stellen van bijkomende ambtenaren van de fiscale administraties teneinde de federale politie bij te staan in de strijd tegen de georganiseerde economische en financiële criminaliteit (KB 23 januari 2007). Dit is ook zo ten aanzien van de parketten (KB 21 januari 2007).

Te nemen maatregelen

De thans lopende procedure tot (bijkomende) terbeschikkingstelling van gespecialiseerde fiscale ambtenaren bij de federale politie (16 FTE's), alsook bij de procureur des Konings of de arbeidsauditeur (18 FTE's), moet binnen de kortst mogelijke termijn worden afgerond.

Uitvoering van het actiepoint

De Minister van Financiën en zijn Staatssecretaris, de Minister van Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken.

3.2. Oprichten kader van de substituten gespecialiseerd in handelszaken

Situatieschets

Faillissementsmisdrijven hebben vaak, om niet te zeggen altijd, te maken met openstaande fiscale en sociale schulden. Als per toeval zijn het steeds deze schulden die het grootst zijn, en die ook bepaalde bestuurders van vennootschappen aanzetten om systematisch hun bedrijf failliet te laten gaan en dan met een nieuwe vennootschap te beginnen. Zo kunnen ze meer concurrentieel zijn (dank zij het niet betalen van de BTW, de vennootschapsbelasting en de sociale bijdragen), en wanneer ze gedagvaard worden in faillissement vindt de curator niets meer want de activa werden ofwel overgeheveld naar een andere vennootschap ofwel was de failliete vennootschap enkel huurder van de infrastructuur. Dit is een fraude die vaak voorkomt in de horecasector, de handel in tweedehandswagens enz.

Te nemen maatregelen

Het bestaande artikel 151 van het gerechtelijk wetboek voorziet dat de procureur des Konings bijgestaan wordt door één of meerdere substituten die gespecialiseerd zijn in handelszaken.

Aan dit artikel werd echter nooit op concrete wijze uitwerking gegeven. De wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting voorziet geen kader van substituten gespecialiseerd in handelszaken, terwijl het gerechtelijk wetboek (G.W.) uitdrukkelijk bepaalt dat deze substituten bestaan. Door het creëren van een wettelijk kader van substituten gespecialiseerd in handelszaken moet men aan Justitie meer slagkracht en capaciteit geven om faillissementsmisdrijven te bestrijden, conform de wil van de wetgever (cf. het bestaande artikel 151 G.W.). Aangezien faillissementsmisdrijven zeer dikwijls te maken hebben met het wetens en willens doen ontstaan van schulden inzake BTW, vennootschapsbelasting en RSZ-bijdragen, zal een betere vervolging een rechtstreeks gevolg hebben op de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

Het oprichten van een beperkt kader van substituten gespecialiseerd in handelszaken dient te gebeuren naar het voorbeeld van de substituten gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden, met name een in aantal beperkt kader per rechtsgebied (dus niet op het niveau van de arrondissementen), begrepen in het globaal aantal substituten-procureurs des Konings (naar het voorbeeld van de fiscale substituten), in het raam van de aan de gang zijnde reflecties over de hertekening van het gerechtelijk landschap.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Justitie.

3.3. De mogelijkheid creëren tot aanstelling van onderzoeksrechters gespecialiseerd in fiscale en sociale fraude

Situatieschets

Er bestaan reeds onderzoeksrechters gespecialiseerd in terrorismezaken (art. 79, tweede lid G.W.). Er bestaan ook substituten gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden (art. 151 G.W.).

De wet voorziet echter geen onderzoeksrechters gespecialiseerd in fiscale en sociale fraude. In sommige grote arrondissementen wordt de toewijzing van nieuwe zaken zo geregeld dat bepaalde onderzoeksrechters bij voorrang zaken van fiscale en sociale fraude toebedeeld krijgen. Dit gebeurt enkel op vrijwillige basis, op een niet systematische wijze en kan telkens in vraag worden gesteld in functie van de noden van de dienst of van het standpunt van de korpsoverste betreffende de noodzaak om al dan niet over gespecialiseerde onderzoeksrechters in fiscale en sociale fraude te beschikken.

Naar het voorbeeld van hetgeen bepaald is inzake terrorisme (art. 79, tweede lid G.W.), zou de eerste voorzitter van het Hof van beroep wettelijk verplicht moeten zijn één of meerdere onderzoeksrechters aan te stellen die enkel of voornamelijk dossiers van fiscale en sociale fraude behandelen. Deze aanstelling zou gebeuren binnen het bestaande kader van onderzoeksrechters. Het gaat dus niet om een verhoging van het aantal onderzoeksrechters, wel om een verplichte specialisatie van een beperkt aantal bestaande onderzoeksrechters, op het niveau van de vijf rechtsgebieden.

Te nemen maatregelen

Wijziging van artikel 79 van het gerechtelijk wetboek, naar het voorbeeld van de bestaande onderzoeksrechters gespecialiseerd in terrorismezaken.

Uitvoering van het actiepoint

De Minister van Justitie.

3.4. Ter beschikking stelling van liaison-ambtenaren aan het COIV

Situatieschets

Artikel 19 van de Wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties ('COIV-wet') zegt dat na machtiging door de bevoegde minister, onder meer één tot vier ambtenaren van elk van de inningsinstellingen van de in artikel 16bis bedoelde sociale zekerheidsbijdragen ter beschikking gesteld worden van het COIV.

De instellingen, bedoeld in artikel 16bis zijn 'de inninginstellingen van de sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd in toepassing van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen'.

De Ministerraad van 29 februari 2008 besliste reeds 'd'introduire lors de la prochaine loi-programme les dispositions permettant à l'OCSC de participer au système de la 4ème voie et que l'ONSS et l'INASTI en collaboration avec l'OCSC élaboreront l'AR permettant le détachement d'officiers de liaison.'

Voor de aanstelling van de betrokken 'liaison-ambtenaren' is evenwel geen KB nodig, alleen de machtiging van de bevoegde Minister.

Te nemen maatregelen

Aanwijzing van liaison-ambtenaren uit de sociale sector, op voorwaarde dat in voorkomend geval de nodige budgettaire middelen worden toegekend.

Bij brief van 17 april 2008 (ref. LO/LB/SC/LD/001) verleende de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid reeds haar akkoord met de detachering van twee juristen de RSZ gedurende een dag per week, maar dit akkoord moet nog in de praktijk worden uitgevoerd.

Daarenboven dienen ook liaisonambtenaren van de RSVZ te worden aangeduid, en dienen de nodige schikkingen te worden getroffen om de aangeduide ambtenaren bij het COIV te laten beschikken over hun eigen databases.

De liaisonambtenaren zouden in een eerste fase nuttig kunnen ingeschakeld worden bij de redactie van het Koninklijk Besluit, bedoeld in artikel 16 § 3 van de COIV-wet. In een later stadium zouden ze kunnen zorgen voor de voorbereiding van de betaling van sociale schulden met terug te geven fondsen (zie hiervoor). Hiertoe dienen ze te kunnen beschikken over de vereiste databases.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Sociale Zaken en van Zelfstandigen.

3.5. Versterken van het ontradend karakter van de fiscale penale boeten

Situatieschets

De wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten bepaalt dat het bedrag van de geldboeten, uitgesproken door de hoven en de rechtbanken, krachtens het Strafwetboek en de bijzondere wetten en reglementen met opdecimen wordt verhoogd. De penale boetes die voorzien zijn met betrekking tot inbreuken tegen de fiscale wetgeving worden evenwel niet verhoogd met opdecimen (cfr artikel 457, §2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 92 en artikel 73 quinquies van het BTW-Wetboek). Dit gegeven schaadt het ontradend karakter dat uitgaat van deze categorie van penale boeten.

Te nemen maatregelen

De wet dient te worden gewijzigd zodoende dat de opdecimen eveneens van toepassing zijn op fiscale penale boetes.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën wordt ermee belast om de bovenstaande maatregel uit te werken met het oog op het bevorderen van het ontradend karakter van de fiscale penale boeten.

3.6. Invoering van het elektronisch PV

Situatieschets

Momenteel is een werkgroep binnen de FOD Werk bezig met een project rond een elektronisch PV.

Het “e-PV” betekent een aanzienlijke toegevoegde waarde voor alle actoren betrokken in het proces van de handhaving van het sociaal strafrecht, namelijk alle diensten bevoegd voor het opmaken van proces-verbaal, Justitie en de Directie Administratieve Geldboeten.

De invoering van het “e-PV” zal leiden tot meer efficiëntie in de strijd tegen sociale fraude. Het elektronisch proces-verbaal draagt immers bij tot de uniformisering van de PV's en biedt de verbalisanten ondersteuning bij het opmaken ervan. Het garandeert ook een betere kwaliteit van de processen-verbaal. Dit zal dan mogelijk ook leiden tot een snellere afhandeling van de PV's .

Voor de administratie betekent dit ook een belangrijke vereenvoudiging : door het wegvallen van de papieren gegevensstromen en door de uniformisering van de gegevens in het e-PV zal de dossierafhandeling heel wat sneller kunnen gebeuren. Dit is dan op zijn beurt weer een bijkomend voordeel voor de rechtsonderhorige.

Te nemen maatregelen

Het “e-PV” invoeren voor alle betrokken diensten.

Voor Justitie zal moeten nagegaan worden of de introductie van het elektronische proces-verbaal geen verzwaring van de werklast met zich meebrengt, aangezien in een strafrechtelijk proces stukken in papiervorm in elk geval nodig zijn. De invoering van een elektronisch proces-verbaal op het niveau van de Justitie zal worden voorgezet in overleg met de bevoegde actoren (griffiers, secretariaat van de arbeidsauditeur, magistraten).

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Werk, de Minister van Sociale Zaken en de Minister van Justitie worden met deze maatregel belast.

3.7. Samenwerking Justitie en Financiën inzake de uitvoering van vonnissen en arresten

Situatieschets

De geldelijke uitvoering van vonnissen en arresten kan nog aanzienlijk verbeterd worden. De Ontvanger van de Registratie en Domeinen, Penale Boeten staat in voor de uitvoering van de pecuniaire kant van de vonnissen en arresten. Hij staat m.a.w. in voor de inning van de bedragen die door rechters verbeurdverklaard werden, de opvordering van verbeurdverklarde goederen, met inbegrip van de verbeurdverklaringen met toewijzing aan de burgerlijke partij, de inning van de correctionele geldboeten, ed.

Vonnissen en arresten zijn niet steeds onmiddellijk bevattelijk voor de ontvangers. Een vonnis/arrest van enkele tientallen bladzijden in een complex strafdossier leest niet altijd als een trein. Nochtans moet een ontvanger aan de hand van zulk een omvangrijk strafvonnis talrijke betrokkenen uitnodigen tot het betalen van de bedragen waartoe zij veroordeeld werden. Omwille van het feit dat deze oefening niet altijd evident is, laat de uitvoering van complexe vonnissen/arresten soms te wensen over.

Zodra een vonnis of arrest, waarbij een verbeurdverklaring werd uitgesproken, in kracht van gewijsde is getreden, dient de griffier aan de bevoegde Ontvanger van Domeinen een uittreksel over te maken, in de vorm van een document of via elektronische weg, en dit in principe binnen 3 dagen.

1. juridisch gezien krijgt de ontvanger enkel een uittreksel, geen vonnis of arrest
2. tussen de gerechtelijke arrondissementen zijn er grote verschillen: soms verzendt de griffier het vonnisuittreksel, soms (de dienst strafuitvoering van) het parket (nood aan 1 centraal verdeelpunt?)
3. in sommige arrondissementen "durft" men geen vonnisuittreksel over te maken, zodra één van de partijen in hoger beroep is gegaan, zelfs al is het vonnis in kracht van gewijsde lastens andere veroordeelden

Te nemen maatregelen

Het justitiële apparaat dient de integrale vonnissen en arresten ter beschikking te stellen van FOD Financiën (Patrimoniumdiensten en niet-fiscale Invordering). Soms worden slechts uittreksels van vonnissen/arresten overgemaakt waarmee de Ontvanger vaak niets kan beginnen. Dit euvel kan verholpen worden, inzake uitvoering van inbeslagnemingen en verbeurdverklaringen, door de output van Justitie om te zetten in verwerkbare input voor de Patrimoniumdiensten en de niet-fiscale Invordering.

Dit kan verwezenlijkt worden, inzake inbeslagnemingen en verbeurdverklaringen, door aan het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (C.O.I.V.), een centrale rol te geven in samenwerking met het departement van Financiën, inzake de mededeling en de interpretatie van de vonnissen en arresten aan de bevoegde dienst van de FOD Financiën, overeenkomstig de bestaande wetgeving. Het is van belang dat de diensten van de FOD Financiën duidelijke en uitvoerbare instructies krijgen, ten einde de effectieve invordering te bekomen van de in beslag genomen en verbeurdverklarde sommen, en ten einde de effectieve tegeldemaking te bekomen van de roerende en onroerende in beslag genomen goederen.

Verder zou een opleiding inzake verbeurdverklaringen nuttig georganiseerd kunnen worden voor de leden van de rechterlijke orde, om hen te sensibiliseren voor het belang van heldere en vooral uitvoerbare vonnissen, alsook voor de Kantoren van de Domeinen en de Aankoopcomités ten einde deze te sensibiliseren van het belang om de vonnissen effectief uit te voeren en deze vonnissen op een correcte wijze te interpreteren. Een opleiding van alle betrokken partijen wordt dus gevraagd. Ook

heldere en duidelijke instructies over de rol van eenieder zijn wenselijk. Dit alles wordt op punt gesteld in het kader van de 'Win-Win'-samenwerking Justitie/Financiën.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van Justitie en de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen.

3.8. Optimalisering van de invordering door de registratie en domeinen van ten onrechte genoten werkloosheidsuitkeringen wegens vaststelling cumul

Situatieschets

Wanneer iemand van de RVA uitkeringen heeft ontvangen en later bewezen wordt dat hij daar geen recht op had, vordert de RVA de uitkeringen terug. Eerst probeert de RVA de onterecht ontvangen uitkeringen zelf terug te vorderen. Als de RVA daar niet in slaagt, wordt via de administratie der Registratie en Domeinen van de FOD Financiën de procedure tot invordering gestart. Momenteel ligt het gehalte aan invorderingen eerder laag.

Te nemen maatregelen

De invorderingsactiviteiten van de Ontvangers van de Registratie en Domeinen optimaliseren.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën wordt met de uitvoering van deze maatregel belast.

3.9. Goedkeuring van het ontwerp wetboek sociaal strafrecht

Situatieschets

Het op 30 maart 2007 bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediende wetsontwerp tot invoering van een sociaal Strafwetboek is door de verkiezingen in 2007 en aanslepende regeringsvorming niet meer behandeld geraakt.

Toch blijft de goedkeuring van het ontwerp betreffende het sociaal Strafwetboek dé topprioriteit in het sociaal strafrecht. De vereenvoudiging van het sociaal strafrecht, waartoe in het ontwerp van sociaal Strafwetboek wordt voorzien, wordt gevraagd door alle arbeidsauditoraten en is onontbeerlijk voor een betere, snellere en efficiëntere toepassing van de strafwet.

Te nemen maatregelen

Het bestaande wetsontwerp aangevuld met enerzijds chronologische amendementen en anderzijds enkele amendementen inzake sancties en verzachtende omstandigheden op Ministerraad brengen teneinde het voor parlementaire behandeling aan de Kamer te kunnen laten overmaken.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Justitie, Sociale Zaken en Werk brengen dit ontwerp van sociaal Strafwetboek met de amendementen naar de Ministerraad.

3.10. Strafrechtelijke definitie van ernstige en georganiseerde fiscale fraude en verhoging van de strafmaat

Situatieschets

Er zijn redenen om vast te stellen dat er geen specifieke definitie bestaat van de kwalificatie in ernstige en georganiseerde fiscale fraude, zelfs al beoogt de Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme in haar artikel 3, §2, 1° de ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij bijzonder ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden gebruikt.

Te nemen maatregelen

Het zou dus opportuun zijn om:

- een specifieke definitie te geven van de ernstige en georganiseerde fiscale fraude
- het ontradend effect te versterken van de straffen die de ernstige en georganiseerde fiscale fraude bestraffen, bijvoorbeeld , door te voorzien in verzwarende omstandigheden (naar het voorbeeld van artikel 471 tot 476 Strafwetboek):
 - in het geval van ernstige en georganiseerde fiscale fraude
 - in het geval van fiscale fraude die gebruik maakt van bijzonder ingewikkelde mechanismen
 - in het geval van fiscale fraude die gebruik maakt van procédés van internationale omvang
 - in geval van fiscale fraude door criminele organisaties of van een vereniging van misdadigers.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Justitie en de Minister van Financiën.

3.11. Onderzoek naar de mogelijkheid voor het openbaar ministerie om te transigeren in het geval van fiscale, strafrechtelijke inbreuken, ook na het instellen van de strafvordering

Situatieschets

De gerechtelijke achterstand is algemeen bekend. Het gerecht moet zich kunnen toeleggen op de zware en georganiseerde criminaliteit.

Te nemen maatregelen

De wetgeving zou voor het Openbaar Ministerie in de mogelijkheid moeten voorzien tot het sluiten van een minnelijke schikking ten gevolge waarvan de strafvordering met betrekking tot fiscale, strafrechtelijke inbreuken vervalt. Voorgaande na het instellen van een (voor)onderzoek maar ook op het niveau van de raadkamer, correctionele rechtbank, of hof van beroep naar analogie met hetgeen bestaat op het niveau van douane en accijnzen. Dit zou toelaten de dossiers waarvoor geen rechtsgeding op het niveau van de correctionele rechtbank noodzakelijk is snel, doeltreffend en in alle discretie af te handelen.

De modaliteiten van de wetswijziging zullen met de bevoegde actoren van het terrein overlegd moeten worden.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Justitie en Financiën werken de voorziene maatregel uit.

3.12. Betaling van sociale schulden met terug te geven in beslag genomen gelden in strafzaken

Situatieschets

Artikel 16bis § 1 van de Wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties ('COIV-wet') machtigt het COIV om, onder meer, de inninginstellingen van de sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd in toepassing van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, in te lichten over de gegevens, waarover het beschikt.

§ 2 van hetzelfde artikel voegt hieraan toe dat het COIV elke som, die moet teruggegeven worden of betaald, zonder formaliteit kan aanwenden ter betaling van bedragen, die door de begunstigde van deze teruggave of betaling verschuldigd zijn, onder meer aan de inningsinstellingen van de in § 1 bedoelde sociale zekerheidsbijdragen.

§ 3 van hetzelfde artikel zegt dat de Koning de nadere overdracht regelt van de in § 1 bedoelde gegevens jegens de in § 1 bedoelde inningsinstellingen.

De bedoeling van deze wettelijke regeling is de betaling van sociale zekerheidsbijdragen mogelijk te maken met gelden, die strafrechtelijk in beslag werden genomen, maar moeten terug gegeven worden, bijvoorbeeld omwille van vrijspraak of op basis van een beslissing van de onderzoekende magistraat. In fiscale zaken is dit systeem reeds operationeel. In 2007 betaalde het COIV 2.241.776,71 € uit aan diverse fiscale ontvangers.

De Ministerraad van 29 februari 2008 besliste reeds 'd'introduire lors de la prochaine loi-programme les dispositions permettant à l'OCSC de participer au système de la 4ème voie et que l'ONSS et l'INASTI en collaboration avec l'OCSC élaboreront l'AR permettant le détachement d'officiers de liaison.'

Invoering van nieuwe bepalingen in een programmawet zijn evenwel onnodig, vermits de wettelijke basis voor de samenwerking terug te vinden is in de COIV-wet zelf. Er moet evenwel een uitvoerings-KB gemaakt worden. Hierbij is de hulp van de (juridische diensten van) de inningsinstellingen onontbeerlijk.

Te nemen maatregelen

Redactie van het Koninklijk Besluit, bedoeld in artikel 16bis van de Wet van 23 maart 2003, door juristen van de RSZ en de RSVZ.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Sociale Zaken en van Zelfstandigen.

3.13. Samenwerking tussen de ontvanger der belastingen en de ontvanger der registratie en domeinen

Situatieschets

De Ontvanger der Belastingen, gesteund door de Juridische Cellen, leidt regelmatig aansprakelijkheidsvorderingen in tegen de bedrijfsleiders van vennootschappen. De bedrijfsleiders worden zodoende door de Ontvanger voor de burgerlijke rechtbanken gedaagd teneinde hen te horen veroordelen tot het betalen van een schadevergoeding. Veelal werden in deze vennootschappen onbetaalde en oninvorderbare belastingschulden achtergelaten. Mede omwille van de oninvorderbaarheid hiervan is een aansprakelijkheidsvordering tegen de bedrijfsleiders nog de enige uitweg tot recuperatie van de door de Schatkist geleden schade.

Wanneer zulk een vonnis bij de Ontvanger der Belastingen binnenkomt, mag hij de vennootschapsbelasting via het "180B"- boek wegboeken. Immers, er is een schadevergoeding toegekend. De Ontvanger der Belastingen kan enkel de vennootschapsbelasting innen en geen schadevergoeding. Het vonnis verhuist ter uitvoering naar de Ontvanger der Registratie en Domeinen die bevoegd is voor de inning van deze schadevergoeding.

Te nemen maatregelen

De vonnissen moeten (door de juridische cellen) of de Ontvanger der Belastingen omgezet worden in verwerkbaar input voor de Ontvanger der Penale boeten teneinde de optimale en volledige uitvoering van de aansprakelijkheidsvonnissen te bekomen.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën stimuleert de invorderingsactiviteiten van de Ontvangers van de Penale Boeten (juridische bijstand door de juridische cel invordering en/of opleiding).

4. INTERNATIONALE AANPAK

4.1. Meer internationale samenwerking

Situatieschets

Fraude neemt een steeds meer internationaal karakter aan. Een efficiënte bestrijding vereist dan ook dat België zich maximaal inschrijft in het bestaande Europees kader en dat de samenwerking tussen de betrokken Belgische actoren en hun buitenlandse homologen wordt versterkt en geoptimaliseerd.

Te nemen maatregelen

Versterken en uitdiepen van een geconcentreerde en uniforme politiek van onderhandelen van bilaterale samenwerkingsakkoorden, waarbij 4 trajecten worden ontwikkeld:

- administratieve schikking in het kader van Richtlijn 96/71
- administratieve schikking in het kader van Verordening 1408/71
- administratief samenwerkingsakkoord (interdepartementaal voor alle inspectiediensten) m.b.t. sociale fraude
- administratief samenwerkingsakkoord m.b.t. sociale zekerheid (interdepartementaal voor FOD WASO, FOD SZ en openbare instellingen van sociale zekerheid)
- Nemen van ondersteunende initiatieven om de Europese dimensie van de fraudebestrijding te benadrukken
- realisatie haalbaarheidsstudie naar Europees platform voor samenwerking tussen inspectie- en controlediensten
- medewerking aan ad hoc werkgroep « Fraud and error » binnen de Administratieve Commissie van de Europese Commissie
- organisatie van internationale conferenties rond fraudeproblematiek.

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Sociale Zaken, de Minister van Werk, de Minister van Zelfstandigen en de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding.

4.2. Strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude

Situatieschets

In een Europese Unie die verder uitbreidt, wordt steeds vaker gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot detacheren. De wettelijke basis vindt men hiervoor in de Verordening 1408/71 (binnenkort vervangen door VO 883/04 - luik sociale zekerheid) en de Richtlijn 96/71 (luik arbeidsrecht).

Ofschoon alle activiteitssectoren van de detacheringmogelijkheid gebruik maken, stelt men toch vast dat vooral bij bouw- of onderhoudsactiviteiten grote firma's beroep doen op talrijke onderaannemers waarbij talrijke buitenlandse werkgevers worden ingeschakeld.

De inspectiediensten ondervinden steeds meer moeilijkheden om grensoverschrijdende fraude met betrekking tot deze situaties van detachering en schijndetachering op te sporen en te sanctioneren. Dit is onder meer te wijten aan een gebrek aan structurele samenwerking met buitenlandse inspectiediensten, het resultaat ook van huidige jurisprudentie.

Te nemen maatregelen

De acties tot bestrijding van grensoverschrijdende fraude zullen zowel door de arrondissementscellen als door de eigen gespecialiseerde cellen van de verschillende inspectiediensten worden opgevoerd en aan de hand van de gegevens beschikbaar in het LIMOSA-kadaster worden geoptimaliseerd. Hierbij zal eveneens specifieke aandacht gaan naar een doorgedreven opleiding voor de inspectiediensten.

Er zal worden onderzocht hoe de hindernissen inzake internationale samenwerking op het gebied van detacheringfraude maximaal kunnen worden weggewerkt.

Uitvoering van het actiepunt

De Ministers van Sociale Zaken, van Werk en van Zelfstandigen nemen de nodige initiatieven om tot een gecoördineerd optreden te komen. Tevens de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding en de Minister van Buitenlandse Zaken omdat het gecoördineerd optreden een verhoogde internationale samenwerking zal vergen.

4.3. Misbruiken van de Frans-Belgische grensarbeidersregeling

Situatieschets

Zowel Belgen als Fransen maken misbruik van de Frans-Belgische grensarbeidersregeling. Diegenen die misbruik maken van het grensarbeidersstatuut gebruiken daarvoor dikwijls fictieve woonplaatsen (ongecontroleerde inschrijving in Frankrijk via de Belgische consulaten en niet-inschrijving in de Belgische gemeenten) en rijden ten onrechte met Franse nummerplaten om verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling te ontduiken, hoewel zij duurzaam in België verblijven in plaats van op hun fictief domicilie. Het gunstiger fiscaal regime in Frankrijk wordt gecombineerd met misbruik van sociale voordelen in België.

Diegenen die misbruik maken van het grensarbeiderstatuut, of hun gezinsleden, doen zich dan als alleenstaande voor om onterecht sociale voordelen te genieten (alleenstaande met gezinslast, verhoogde kinderbijslag, studiebeurzen, onderhoudsgeld), enz... Door zich niet in te schrijven in de Belgische gemeenten ontwijken diegenen die misbruik maken van het grensarbeidersstatuut, retributies en gemeentebelastingen. De nakende uitdoving van het statuut vanaf 1 december 2012 kan leiden tot een verhoogde frauduleuze instroom in de periode 2008-2011.

Te nemen maatregelen

De Minister van Financiën:

- (vanaf 01 januari 2009 of vroeger indien mogelijk): (kopies van) de documenten 276/Grens door de werkgevers laten opsturen naar de Administratie (in kaart brengen van aantallen en identiteiten)
- (kopies van) de door de "grensarbeider" betaalde 'taxe d'habitation' door de werkgevers laten opsturen naar de Administratie (in kaart brengen van zogenaamde adressen, die door verschillende personen worden gebruikt)
- vergelijking van identiteiten met lijsten van verhuisde belastingplichtigen van de vorige 3 jaar
- wijziging van de aangiften vennootschapsbelasting of personenbelasting: werkgevers geven het aantal tewerkgestelde grensarbeiders op, eventueel een nominatieve lijst meesturen (al dan niet samen met de fiches en samenvattende opgaven 325.10)
- activeren van de instructie AOIF 27/2007
- uitwisseling van gegevens en samenwerking met de Franse belastingdiensten (artikel 20 DBV; Ci AFZ 2005/0625 dd 25/5/2005; AFZ 22/2002 dd 16/10/2002)
- doelgroepenstrategieën / DCU: signaletiek onderzoeken, lijsten met verhuizingen, aantallen codes grensarbeid ingegeven door de kantoren, aantallen (codes van de aangifte PB) onderhoudsgelden afgetrokken door dezelfde personen..., kruisen van de gegevens
- DCU: uitwisseling gegevens met Kruispuntbank Sociale Zekerheid: grensarbeiders die gekend zijn in gegevensbanken voor verhoogde uitkeringen, studiebeurzen, alleenstaanden met kinderlast,...
- doelgroepenstrategie / controlekantoren grenszone: gerichte steekproeven bij beroepen die gemakkelijk overtredingen kunnen begaan in verband met grensarbeid (verlaten van de grenszone) : uitzendkantoren, transportondernemingen, rondreizende beroepen, ...

De Minister van Binnenlandse Zaken:

- activeren van de gemeenten: gemeentediensten en lokale politie moeten actief de inwoners van hun gemeente registreren in de bevolkingsregisters (herinnering aan de circulaire van Minister Dewael (begin 2006)
- toepassing nieuw KB 7 mei 2008 in verband met inschrijvingen in registers van EU-burgers
- overleg met gewesten, steden en gemeenten: sensibiliseren in verband met controle.

De Minister van Buitenlandse Zaken:

- lijst doorgeven van de inschrijvingen van Belgen in de Franse grensstreek
- (onderzoek door de belastingkantoren in de grensstreek).

De Minister van Werk en Minister van Sociale Zaken:

- ophijsten van personen in de grensstreek die genieten van één of andere (verhoogde) uitkering, studiebeurs, ... Doorspelen van de gegevens aan Minister van Financiën: gerichte controles op eventueel statuut van grensarbeider.

De Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding:

Coördinatie van de contacten met werkgeversorganisaties (uit de grensstreek): compliance, aankondigen acties,...

Uitvoering van het actiepunt

De Minister van Financiën, de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Buitenlandse zaken, de Minister van Werk, de Minister van Sociale Zaken en de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding.

